

**WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W TORUNIU**

**OSOBY BĘDĄCE W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI
NA RYNKU PRACY
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO – POMORSKIM
W 2007 ROKU**

Toruń, maj 2008 rok

SPIS TREŚCI:

Wstęp.....	1
1. Sytuacja na rynku pracy w województwie kujawsko – pomorskim w 2007 roku.....	2
2. Fundusz Pracy.....	7
2.1. Środki Funduszu Pracy przyznane według algorytmu.....	7
2.2. Zwiększenia Funduszu Pracy przyznane z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej.....	7
2.3. Wydatki Funduszu Pracy.....	8
3. Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	9
3.1 Bezrobotni do 25 roku życia.....	9
3.1.1. Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.....	14
3.2. Bezrobotni powyżej 50 roku życia.....	17
3.3. Długotrwale bezrobotni.....	23
3.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych.....	29
3.5. Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia.....	33
3.6. Bezrobotni niepełnosprawni.....	37
4. Programy kierowane głównie do bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	43
4.1. Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich.....	44
4.2. Praca i Środowisko 2007.....	46
4.3. Inwestycje w Kwalifikacje Deficytowe na Rynku Pracy – IKD.....	50
4.4. Praca dla Młodych – Dobry Start.....	50
4.5. Aktywna Kobieta.....	51
5. Efektywność zatrudnieniowa po wybranych formach aktywizacji bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	51
6. Podsumowanie.....	53
TABELE.....	55
Skrót w wersji angielskiej.....	110

TABELE:

1.	Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	55
2.	Bezrobotni ogółem według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy.....	56
3.	Bezrobotne kobiety według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy.....	57
4.	Bezrobotni do 25 roku życia według powiatów. Stan na 31.12. 2007 r.....	58
5.	Cechy społeczno – demograficzne bezrobotnych do 25 roku życia. Stan na 31.12.2007 r.....	59
6.	Bezrobotni do 25 roku życia w powiatach według wykształcenia.....	60
7.	Bezrobotni do 25 roku życia w powiatach według stażu pracy.....	61
8.	Bezrobotni do 25 roku życia w powiatach według czasu pozostawania bez pracy	62
9.	Bilans bezrobotnych do 25 roku życia w 2007 roku według powiatów.....	63
10.	Aktywizacja bezrobotnych do 25 roku życia w wybranych formach według powiatów w 2007 roku.....	65
11.	Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w 2007 roku według powiatów.....	66
12.	Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą, do 27 roku życia w 2007 roku według powiatów.....	67
13.	Bezrobotni powyżej 50 roku życia według powiatów. Stan na 31.12. 2007 r.....	68
14.	Cechy społeczno – demograficzne bezrobotnych powyżej 50 roku życia. Stan na 31.12.2007 r.....	69
15.	Bezrobotni powyżej 50 roku życia w powiatach według wykształcenia.....	70
16.	Bezrobotni powyżej 50 roku życia w powiatach według stażu pracy.....	71
17.	Bezrobotni powyżej 50 roku życia w powiatach według czasu pozostawania bez pracy.....	72
18.	Bilans bezrobotnych powyżej 50 roku życia w 2007 roku według powiatów.....	73
19.	Aktywizacja bezrobotnych powyżej 50 roku życia w wybranych formach według powiatów w 2007 roku.....	75
20.	Długotrwale bezrobotni według powiatów. Stan na 31.12. 2007 r.....	76
21.	Cechy społeczno – demograficzne długotrwale bezrobotnych. Stan na 31.12.2007 r.....	77
22.	Długotrwale bezrobotni w powiatach według wieku.....	78
23.	Długotrwale bezrobotni w powiatach według wykształcenia.....	79
24.	Długotrwale bezrobotni w powiatach według stażu pracy.....	80
25.	Długotrwale bezrobotni w powiatach według czasu pozostawania bez pracy.....	81
26.	Bilans długotrwale bezrobotnych w 2007 roku według powiatów.....	82
27.	Aktywizacja długotrwale bezrobotnych w wybranych formach według powiatów w 2007 roku.....	84
28.	Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych według powiatów. Stan na 31.12.2007 r.....	85

29.	Cechy społeczno – demograficzne bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych. Stan na 31.12.2007 r.....	86
30.	Dynamika zmian wśród bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w 2007 roku według powiatów.....	87
31.	Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych w powiatach według wieku.....	88
32.	Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych w powiatach według wykształcenia....	89
33.	Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych w powiatach według stażu pracy.....	90
34.	Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych w powiatach według czasu pozostawania bez pracy.....	91
35.	Aktywizacja bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w wybranych formach według powiatów w 2007 roku.....	92
36.	Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia według powiatów. Stan na 31.12. 2007 r.....	93
37.	Cechy społeczno – demograficzne bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia. Stan na 31.12.2007 r.....	94
38.	Dynamika zmian wśród bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia w 2007 roku według powiatów.....	95
39.	Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia w powiatach według wieku.....	96
40.	Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia w powiatach według wykształcenia.....	97
41.	Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia w powiatach według stażu pracy.....	98
42.	Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia w powiatach według czasu pozostawania bez pracy.....	99
43.	Aktywizacja bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia w wybranych formach według powiatów w 2007 roku.....	100
44.	Bezrobotni niepełnosprawni według powiatów. Stan na 31.12. 2007 r.....	101
45.	Dynamika zmian wśród niepełnosprawnych bezrobotnych w 2007 r. według powiatów.....	102
46.	Cechy społeczno – demograficzne bezrobotnych niepełnosprawnych. Stan na 31.12.2007 r.....	103
47.	Bezrobotni niepełnosprawni w powiatach według wieku.....	104
48.	Bezrobotni niepełnosprawni w powiatach według wykształcenia.....	105
49.	Bezrobotni niepełnosprawni w powiatach według stażu pracy.....	106
50.	Bezrobotni niepełnosprawni w powiatach według czasu pozostawania bez pracy	107
51.	Zmiany w ewidencji niepełnosprawnych bezrobotnych w województwie kujawsko – pomorskim w 2007 roku według powiatów.....	108
52.	Aktywizacja bezrobotnych niepełnosprawnych w wybranych formach według powiatów w 2007 roku.....	109

WSTĘP

Analiza „Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko – pomorskim w 2007 roku” przygotowana została w Wydziale Informacji, Badań i Analiz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu na podstawie Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy. Charakteryzuje ona osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy na tle bezrobotnych ogółem według stanu na 31 grudnia 2007 roku. Przedstawiono również udziały poszczególnych grup osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w wybranych formach aktywizacji bezrobotnych. Opracowanie składa się z części opisowej i tabelarycznej prezentującej sytuację w powiatach województwa.

Obowiązująca od 25 września 2007 roku nowelizacja Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy rozszerzyła definicję bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, jednak w obowiązującej statystyce rynku pracy zmiany te będą wykazane dopiero od roku 2008.

PREFACE

The analysis „Persons whose situation on labour market was specific in kujawsko-pomorskie voivodship in 2007” was prepared in The Information, Researches and Analysis Department of The Voivodship’s Labour Office in Torun on basis of *the MPiPS-01 report about labour market*. It characterizes persons whose situation on labour market was specific among the unemployed according to state on 31st December 2007. It also presents shares of particular groups of persons whose situation on labour market was specific in chosen forms of unemployed activation. This study contains of descriptive and tabular part presenting situation in voivodship’s powiats.

The amendment of *The act of employment promotion and labour market institutions*, valid from 25th September 2007, extended the definition of the unemployed whose situation on labour market was specific, however in obligatory statistic of labour market these changes will not be shown until 2008.

Przy publikacji danych WUP prosimy o podanie źródła
When publishing the WUP data - please indicate the source

1. SYTUACJA NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO – POMORSKIM W 2007 ROKU

W roku 2007 po raz czwarty z rzędu, od początku istnienia województwa kujawsko – pomorskiego, odnotowano spadek liczby bezrobotnych (w odniesieniu do roku poprzedniego).

Bezrobotni w województwie kujawsko - pomorskim. Stan na koniec roku.

rok	liczba bezrobotnych	zmiana w %
1998	128 192	x
1999	156 309	21,9
2000	181 230	15,9
2001	205 232	13,2
2002	211 593	3,1
2003	212 066	0,2
2004	199 566	-5,9
2005	188 021	-5,8
2006	160 061	-14,9
2007	123 243	-23,0

Jedynie w trzech miesiącach – styczniu, listopadzie i grudniu – wystąpił wzrost liczby bezrobotnych, w pozostałych miesiącach poziom bezrobocia zmniejszał się.

Według stanu na 31 grudnia 2007 roku w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 123.243 bezrobotnych. W porównaniu z końcem roku poprzedniego liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 36.818 osób (23,0%). W tym samym czasie w Polsce liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 24,4%.

Spadek liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich powiatach: największy względny spadek wystąpił w powiecie chełmińskim (37,4%), najmniejszy – w powiecie włocławskim (13,5%).

Stopa bezrobocia, charakteryzująca udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo, w województwie kujawsko – pomorskim wyniosła w końcu 2007 roku 15,2% i była o 4,0 pkt. proc. niższa, niż w końcu poprzedniego roku (w tym samym czasie w Polsce wskaźnik stopy bezrobocia zmniejszył się o 3,4 pkt. proc i na koniec grudnia'07 wyniósł 11,4%).

Bezrobotni oraz stopa bezrobocia według powiatów
Stan w końcu okresu

Powiaty	Bezrobotni zarejestrowani			Stopa bezrobocia w %		
	2006 rok	2007 rok	zmiana	2006 rok	2007 rok	zmiana (w pkt. proc.)
	osoby		w %			
Województwo razem	160 061	123 243	-36 818	19,2	15,2	-4,0
Bydgoszcz – powiat grodzki	13 717	10 318	-3 399	8,4	6,3	-2,1
Bydgoszcz – powiat ziemski	5 386	3 753	-1 633	16,1	11,6	-4,5
Grudziądz – powiat grodzki	9 234	7 205	-2 029	25,1	20,3	-4,8
Grudziądz – powiat ziemski	4 308	3 489	-819	28,4	24,1	-4,3
Toruń – powiat grodzki	8 969	5 802	-3 167	9,8	6,4	-3,4
Toruń – powiat ziemski	7 113	4 989	-2 124	24,8	18,6	-6,2
Włocławek – powiat grodzki	9 881	8 191	-1 690	17,8	14,9	-2,9
Włocławek – powiat ziemski	8 205	7 101	-1 104	25,3	22,4	-2,9
Aleksandrów Kujawski	5 496	4 249	-1 247	24,3	19,6	-4,7
Brodnica	6 201	4 383	-1 818	20,1	14,8	-5,3
Chełmno	4 799	3 005	-1 794	25,1	17,1	-8,0
Golub – Dobrzyń	3 957	2 971	-986	23,1	18,2	-4,9
Inowrocław	18 382	14 992	-3 390	26,6	22,4	-4,2
Lipno	7 100	5 661	-1 439	27,2	22,7	-4,5
Mogilno	4 327	3 665	-662	23,7	20,5	-3,2
Nakło nad Notecią	7 973	6 311	-1 662	27,1	22,4	-4,7
Radziejów	4 037	3 414	-623	23,2	20,1	-3,1
Rypin	4 545	3 533	-1 012	23,8	19,2	-4,6
Sępólno Krajeńskie	3 930	3 191	-739	26,1	22,0	-4,1
Świecie	7 491	5 914	-1 577	20,1	16,3	-3,8
Tuchola	4 142	3 188	-954	23,8	19,1	-4,7
Wąbrzeźno	3 502	2 521	-981	25,6	19,6	-6,0
Żnin	7 366	5 397	-1 969	28,0	21,9	-6,1

Spadek liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich kategoriach bezrobotnych według cech społeczno demograficznych. Dotyczy to zwłaszcza osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy: w tych grupach największy spadek odnotowano wśród bezrobotnych do 25 roku życia (o 30,0%) i długotrwale bezrobotnych (o 26,0%).

Pomimo spadku liczby bezrobotnych, w dalszym ciągu utrwała się struktura bezrobocia pod względem cech społeczno – demograficznych: większość bezrobotnych (61,7%, wobec 58,6% przed rokiem) to kobiety, na wsi zamieszkuje 45,9% bezrobotnych (w grudniu 2006 r. – 45,4%), osoby młode (do 25 roku życia) to 19,7% populacji zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem – 21,7%), natomiast długotrwale bezrobotni – 65,7% (przed rokiem – 68,4%). Prawo do zasiłku posiada 17,0% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 16,1%).

W ciągu 2007 roku w powiatowych urzędach pracy w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowało się 172.127 nowych bezrobotnych (o 7,0% mniej niż w roku poprzednim). W porównaniu z rokiem 2006 o 16,9% zmniejszyła się liczba osób rejestrujących się po raz pierwszy natomiast o 4,9% spadła liczba osób, które do rejestrów powiatowych urzędów pracy powróciły po raz kolejny.

W 2007 roku z rejestrów wyłączono 208.945 bezrobotnych (o 2,0% mniej niż w roku poprzednim). Najważniejszą przyczyną wyłączeń (93.604 osoby, czyli 44,8%) było podjęcie pracy (w roku poprzednim było to odpowiednio: 98.182 osoby i 46,1%), przede wszystkim niesubsydiowanej (81,6% wszystkich podjęć pracy; w roku poprzednim – 84,6%).

Zatrudnienie niesubsydiowane podjęło w 2007 roku 76.424 bezrobotnych (o 8,0% mniej niż w roku poprzednim). Z zatrudnienia subsydiowanego skorzystało 17.180 bezrobotnych (o 13,5% więcej niż w roku poprzednim): przede wszystkim były to roboty publiczne (7.663 osoby, o 26,7% więcej niż w roku 2006) i prace interwencyjne (4.142 osoby, o 15,1% mniej). Działalność gospodarczą rozpoczęło 2.512 bezrobotnych (o 21,9% więcej niż w roku poprzednim), a 2.526 bezrobotnych podjęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia (o 47,9% więcej). Wśród bezrobotnych podejmujących pracę w 2007 roku dominowali mężczyźni: kobiety stanowiły w tej grupie 48,1% (w roku poprzednim – 43,5%).

Szkolenia w 2007 roku rozpoczęło 11.349 bezrobotnych (o 13,4% więcej niż w roku poprzednim), staże pracy – 11.681 osób (o 2,8% więcej), przygotowanie zawodowe w miejscu pracy – 5.192 bezrobotnych (o 10,5% mniej niż w roku 2006), a prace społecznie użyteczne – 7.299 osób (o 15,1% mniej).

Łącznie w 2007 roku z różnych form aktywizacji zawodowej (subsidiowane zatrudnienie, szkolenia, staże pracy, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy i prace społecznie użyteczne) skorzystało 52.701 bezrobotnych (o 3,5% więcej niż w roku poprzednim).

BILANS BEZROBOTNYCH W LATACH 2006 - 2007

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2006 rok	2007 rok	zmiana	w %
1.	Bezrobotni według stanu w końcu 2006 roku	188 021	160 061	-27 960	-14,9
2.	Bezrobotni zarejestrowani w 2007 rok	185 182	172 127	-13 055	-7,0
	po raz pierwszy	33 142	27 541	-5 601	-16,9
	po raz kolejny (od 1990 r.)	152 040	144 586	-7 454	-4,9
	po pracach interwencyjnych	1 805	1 921	116	6,4
	po robotach publicznych	5 536	5 122	-414	-7,5
	po stażu	9 548	11 884	2 336	24,5
	po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	6 093	5 816	-277	-4,5
	po szkoleniu	10 032	10 911	879	8,8
	po pracach społecznie użytecznych	6 891	6 629	-262	-3,8
3.	Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w 2007 roku	213 142	208 945	-4 197	-2,0
3a.	podjęcia pracy	98 182	93 604	-4 578	-4,7
	1) niesubsydiowanej	83 048	76 424	-6 624	-8,0
	w tym pracy sezonowej	9 156	6 931	-2 225	-24,3
	2) subsydiowanej	15 134	17 180	2 046	13,5
	- prac interwencyjnych	4 879	4 142	-737	-15,1
	- robót publicznych	6 048	7 663	1 615	26,7
	- podjęcia działalności gospodarczej	2 060	2 512	452	21,9
	- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	1 708	2 526	818	47,9
	- inne	439	337	-102	-23,2
3b.	rozpoczęcia szkolenia	10 012	11 349	1 337	13,4
3c.	rozpoczęcia stażu	11 365	11 681	316	2,8
3d.	rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	5 803	5 192	-611	-10,5
3e.	rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	8 598	7 299	-1 299	-15,1
3f.	niepotwierdzenia gotowości do pracy	59 151	58 696	-455	-0,8
3g.	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	7 479	7 138	-341	-4,6
3h.	podjęcia nauki	588	371	-217	-36,9
3i.	ukończenia 60/65 lat	214	294	80	37,4
3j.	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	1 068	1 011	-57	-5,3
3k.	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	365	503	138	37,8
3l.	innych	10 317	11 807	1 490	14,4
4.	Bezrobotni według stanu w końcu 2007 roku	160 061	123 243	-36 818	-23,0
	- w tym zarejestrowani po raz pierwszy	33 949	23 366	-10 583	-31,2

Z danych Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy* wynika, że w rejestrze REGON w województwie kujawsko – pomorskim w końcu 2007 roku zarejestrowanych pozostawało 188,5 tys. podmiotów gospodarczych (bez rolników indywidualnych). W sektorze publicznym działało 6,4 tys. podmiotów (3,4% ogółu), natomiast w sektorze prywatnym – 182,1 tys. (96,9% ogółu podmiotów w województwie). W odniesieniu do grudnia 2006 roku liczba podmiotów wzrosła o 0,8% (1,6 tys., przy czym wzrost odnotowano zarówno w sektorze publicznym – o 47 podmiotów, jak i prywatnym – o 1,5 tys.).

W 2007 roku przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 223,0 tys. osób, tj. o 5,3% więcej niż w 2006 roku (w tym samym czasie w kraju odnotowano wzrost o 4,7%. W sektorze publicznym przeciętna liczba zatrudnionych wyniosła 27,8 tys. osób (o 2,9% mniej niż przed rokiem), a w prywatnym – 195,2 tys. osób (o 6,6% więcej). Udział zatrudnionych w sektorze prywatnym w ogólnej liczbie zatrudnionych zwiększył się nieznacznie w skali roku z 86,5% do 87,5% w okresie dwunastu miesięcy 2007 roku.

W 2007 roku do powiatowych urzędów pracy w województwie kujawsko – pomorskim wpłynęło 79.928 ofert pracy. Było to o 10,6% ofert więcej niż roku poprzednim. Wzrost liczby ofert pracy odnotowano w 15 powiatach (od 0,6% w powiecie grudziądzkim do 107,1% w Toruniu). Natomiast w 8 powiatach w 2007 roku pozyskano mniej ofert, niż w roku poprzednim (od 1,1% w powiecie mogileńskim do 23,8% w powiecie chełmińskim). Liczba ofert na zatrudnienie subsydiowane zwiększyła się o 1,0%, natomiast na zatrudnienie niesubsydiowane – o 23,1%.

W 2007 roku przedsiębiorstwa w regionie kujawsko – pomorskim rzadziej niż poprzednio dokonywały zwolnień z przyczyn dotyczących zakładów pracy. Do urzędów pracy wpłynęły 22 takie zgłoszenia dotyczące łącznie 799 osób (w roku poprzednim było to odpowiednio: 26 zgłoszeń dotyczących 1.156 osób). W konsekwencji liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładów pracy w końcu 2007 roku wyniosła 1.943 osoby (o 34,3% mniej niż w grudniu 2006 r.), które stanowiły 1,6% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 1,8%).

* Informacje o podmiotach gospodarki narodowej i przeciętnym zatrudnieniu podano za publikacją elektroniczną Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy „Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa kujawsko – pomorskiego” Nr 12/2007; źródło: <http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xchg/SID-3F57F4FD-0317F8C6/bydgosz>

2. FUNDUSZ PRACY

Sejmik Województwa Kujawsko – Pomorskiego w dniu 29 stycznia 2007 roku Uchwałą nr IV/59/07 określił kryteria ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty w 2007 roku.

2.1. ŚRODKI FUNDUSZU PRACY PRYZNANE WEDŁUG ALGORYTMU

W 2007 roku – na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 września 2004 r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie (Dz. U. Nr 224, poz. 2273 oraz z 2005 r. Nr 265, poz. 2213) – decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 stycznia 2007 roku województwo kujawsko – pomorskie otrzymało z Funduszu Pracy **kwotę w wysokości 167.729,7 tys. zł** przeznaczoną na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

Dokonano podziału ogólnej kwoty przyznanej dla województwa kujawsko – pomorskiego w 2007 roku według kryteriów uchwalonych przez Sejmik, z tego 70% tj. 117.410,8 tys. zł zostało przeznaczone dla poszczególnych samorządów powiatów.

Zarząd Województwa Kujawsko – Pomorskiego w dniu 8 lutego 2007 roku Uchwałą Nr 10/58/07 przyjął zasady wykorzystania środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd województwa w 2007 roku przyznanej dla naszego województwa. Środki w wysokości 50.318,9 tys. zł (tj. pozostałe 30% z kwoty ogółem) przeznaczone zostały w szczególności na:

- dokończenie realizacji projektów powiatowych urzędów pracy z 2006 roku współfinansowanych przez Europejski Fundusz Społeczny w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL):
 - a) Działania 1.2 Perspektywy dla młodzieży – schemat a) Wspieranie młodzieży na rynku pracy – 14.672,6 tys. złotych
 - b) Działania 1.3 Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia – schemat a) Wspieranie osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych – 20.993,6 tys. złotych
- realizację Programu „PRACA I ŚRODOWISKO 2007” – 14.652,7 tys. złotych.

2.2. ZWIĘKSZENIA FUNDUSZU PRACY PRYZNANE Z REZERWY MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

A. Programy wojewódzkie realizowane w 2007 roku z „rezerwy” Ministra Pracy i Polityki Społecznej

Po rozdysponowaniu środków Funduszu Pracy przyznanych według algorytmu, wszystkie samorządy powiatów województwa kujawsko – pomorskiego, za pośrednictwem Marszałka Województwa, wnioskowały o przyznanie dodatkowych środków Funduszu Pracy z „rezerwy” Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Decyzjami z dnia 29 czerwca 2007 r. Minister PiPS przyznała poszczególnym samorządom powiatów województwa kujawsko – pomorskiego środki FP z 10% „rezerwy” na realizację następujących programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej:

- „Inwestycje w kwalifikacje deficytowe na rynku pracy – IKD” – w wysokości 8.570,4 tys. zł
- „Praca dla Młodych – Dobry Start” – w wysokości 4.285,1 tys. zł.

W dniu 31 sierpnia 2007 roku Minister PiPS przyznała dziewięciu zainteresowanym samorządom powiatów dodatkowe środki Funduszu Pracy na realizację Programu pn. „Aktywna Kobieta” w wysokości 1.549,8 tys. zł.

B. Indywidualne wnioski powiatowych urzędów pracy

Samorzady powiatów województwa kujawsko – pomorskiego występowały również z wnioskami do Ministra Pracy i Polityki Społecznej o przyznanie dodatkowych środków Funduszu Pracy na aktywizację zawodową bezrobotnych, przedstawiając własne projekty w tym zakresie. Decyzjami Ministra, w 2007 roku samorzady powiatów województwa kujawsko – pomorskiego otrzymały dodatkowo z „rezerwy” środki w wysokości 8.809,9 tys. złotych. Ogółem pula środków Funduszu Pracy z „rezerwy” wyniosła 23.215,2 tys. złotych.

Reasumując, łącznie w 2007 roku na aktywizację zawodową bezrobotnych województwo kujawsko – pomorskie otrzymało z Funduszu Pracy środki w wysokości 190.944,9 tys. złotych (w roku 2006 było to 158.453,10 tys. zł).

2.3. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY

W 2007 roku wystąpiły dalsze korzystne zmiany w strukturze wydatków Funduszu Pracy (dane na podstawie *MPiPS-02 Sprawozdanie o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy za miesiąc grudzień 2007 roku*).

Przy ogólnym spadku o 1,8% poziomu wydatków z Funduszu Pracy w województwie kujawsko – pomorskim, kwota wydatkowana na programy na rzecz promocji zatrudnienia wzrosła o 20,8%.

Udział środków przeznaczonych na aktywizację bezrobotnych wzrósł z 39,7% w roku 2006 do 48,8% w roku 2007, natomiast środki wydatkowane na zasiłki dla bezrobotnych stanowiły 46,4% (wobec 55,6% w roku 2006).

Struktura wydatków Funduszu Pracy w 2007 roku

Wyszczególnienie	2006 rok		2007 rok			
	w tys. zł	udział w %	w tys. zł	udział w %	zmiana	
					w tys. zł	w %
wydatki ogółem	397 578,3	100,0	390 491,9	100,0	-7 086,4	-1,8
zasiłki i świadczenia	225 589,1	56,7	186 155,8	47,7	-39 433,3	-17,5
w tym zasiłki dla bezrobotnych	221 033,1	55,6	181 235,4	46,4	-39 797,7	-18,0
programy na rzecz promocji zatrudnienia	157 695,6	39,7	190 502,9	48,8	32 807,3	20,8
pozostałe	14 293,6	3,6	13 277,4	3,4	-1 016,2	-7,1

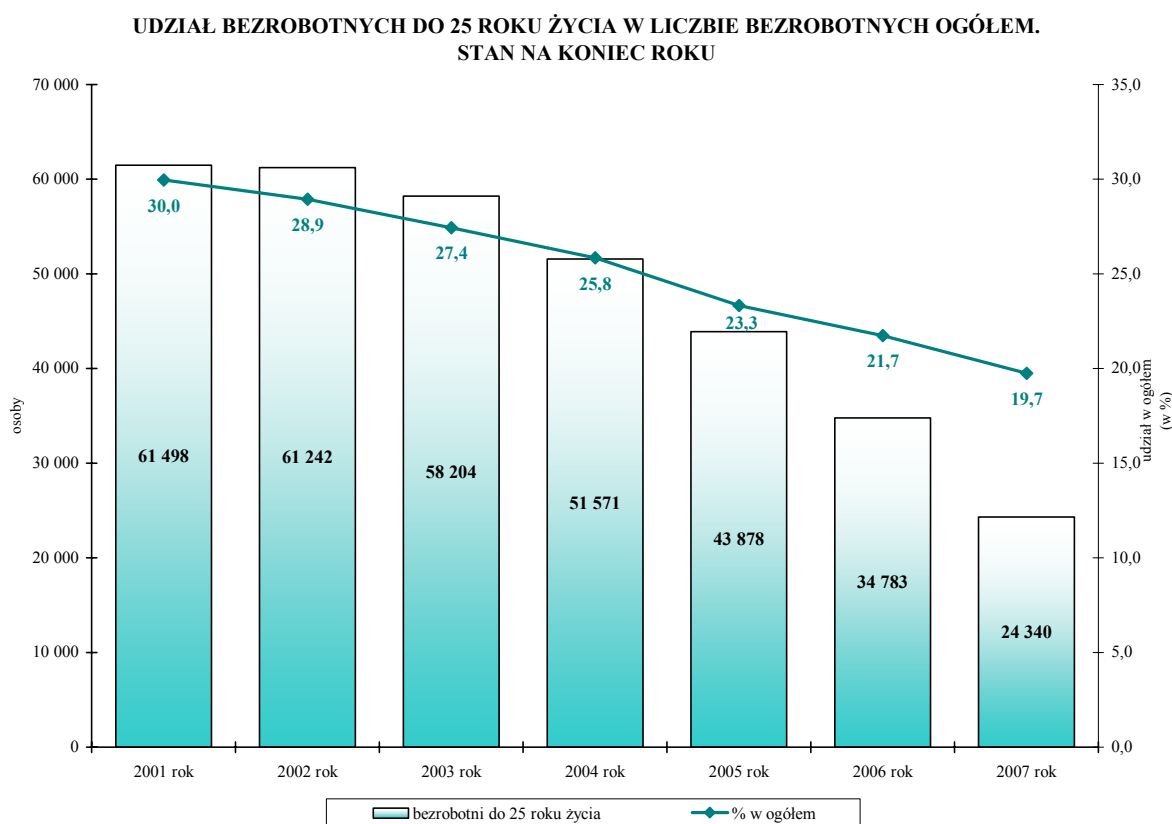
Źródło: Sprawozdanie o dochodach i wydatkach Funduszu Pracy za miesiąc grudzień 2006 i 2007 r.

3. OSOBY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

3.1. BEZROBOTNI DO 25 ROKU ŻYCIA

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w 2007 roku bezrobotny do 25 roku życia to bezrobotny, który do dnia zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończył 25 roku życia.

Według stanu na 31 grudnia 2007 roku w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 24.340 bezrobotnych do 25 roku życia. Stanowili oni 19,7% ogółu bezrobotnych w województwie. W porównaniu z końcem 2006 roku udział ten zmniejszył się o 2 pkt. proc. Od kilku lat obserwuje się spadek zarówno liczby bezrobotnych w tej kategorii, jak i jej udziału w liczbie bezrobotnych ogółem.

W poszczególnych powiatach udział osób do 25 roku życia w liczbie bezrobotnych ogółem wyniósł od 11,4% we Włocławku do 27,8% w powiecie golubsko – dobrzyńskim.

W porównaniu z końcem poprzedniego roku populacja bezrobotnych do 25 roku życia zmniejszyła się o 10.443 osoby, czyli 30,0% (przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych o 23,0%). W dalszym ciągu spadek ten był znacznie bardziej dynamiczny wśród mężczyzn (37,2%) niż wśród kobiet (24,6%).

Spadek liczby bezrobotnych do 25 roku życia odnotowano we wszystkich powiatach w województwie: największy (o 40,5%) w powiecie chełmińskim, najmniejszy (o 19,5%) w powiecie radziejowskim.

Bezrobotni do 25 roku życia według powiatów. Stan na koniec roku

Powiat	bezrobotni do 25 roku życia			
	2006 rok	2007 rok	zmiana	
	osoby			w %
Województwo razem	34 783	24 340	-10 443	-30,0
Bydgoszcz – powiat grodzki	2 044	1 399	-645	-31,6
Bydgoszcz – powiat ziemski	1 141	715	-426	-37,3
Grudziądz – powiat grodzki	1 808	1 207	-601	-33,2
Grudziądz – powiat ziemski	1 058	812	-246	-23,3
Toruń – powiat grodzki	2 180	1 584	-596	-27,3
Toruń – powiat ziemski	1 598	1 067	-531	-33,2
Włocławek – powiat grodzki	1 378	935	-443	-32,1
Włocławek – powiat ziemski	1 629	1 291	-338	-20,7
Aleksandrów Kujawski	1 195	753	-442	-37,0
Brodnica	1 636	1 089	-547	-33,4
Chełmno	1 098	653	-445	-40,5
Golub – Dobrzyń	1 112	827	-285	-25,6
Inowrocław	4 174	3 039	-1 135	-27,2
Lipno	1 821	1 270	-551	-30,3
Mogilno	1 058	826	-232	-21,9
Nakło nad Notecią	1 765	1 227	-538	-30,5
Radziejów	963	775	-188	-19,5
Rypin	1 210	832	-378	-31,2
Sępólno Krajeńskie	954	690	-264	-27,7
Świecie	1 648	1 009	-639	-38,8
Tuchola	1 076	803	-273	-25,4
Wąbrzeźno	789	525	-264	-33,5
Żnin	1 448	1 012	-436	-30,1

Większość bezrobotnych do 25 roku życia to kobiety (61,7% wobec 57,2% w końcu 2006 roku), a prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało 13,9% tej populacji (przed rokiem – 14,0%). Podobnie jak przed rokiem połowa (49,2% wobec 50,2% w końcu 2006 r.) bezrobotnych do 25 roku życia nie legitymowała się żadnym stażem pracy (wśród bezrobotnych ogółem – 20,1%). Najliczniejsze grupy pod względem wykształcenia stanowiły w dalszym ciągu osoby, które ukończyły policealne i średnie szkoły zawodowe (26,2% wobec 25,7% przed rokiem) i zasadnicze szkoły zawodowe (24,9%, przed rokiem – 28,3%). Osoby pozostające w rejestrach powiatowych urzędów pracy dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej

rejestracji stanowiły 25,5% populacji bezrobotnych do 25 roku życia (przed rokiem – 30,6%).

Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych do 25 roku życia.

Stan na 31 grudnia 2007 r.

Wyszczególnienie	razem	%	kobiety	% w razem
Ogółem	24 340	100,0	15 008	61,7
czas pozostawania bez pracy				
do 1 miesiąca	3 129	12,9	1 515	48,4
1 - 3 miesiące	6 642	27,3	3 570	53,7
3 - 6 miesięcy	4 774	19,6	2 965	62,1
6 - 12 miesięcy	3 589	14,7	2 276	63,4
12 - 24 miesiące	3 320	13,6	2 389	72,0
powyżej 24 miesięcy	2 886	11,9	2 293	79,5
wykształcenie				
wyższe	979	4,0	714	72,9
policealne i średnie zawodowe	6 379	26,2	4 039	63,3
średnie ogólnokształcące	4 874	20,0	3 383	69,4
zasadnicze zawodowe	6 067	24,9	3 541	58,4
gimnazjalne i poniżej	6 041	24,8	3 331	55,1
staż pracy				
do 1 roku	4 831	19,8	2 966	61,4
1 - 5 lat	6 834	28,1	3 981	58,3
5 - 10 lat	708	2,9	300	42,4
bez stażu	11 967	49,2	7 761	64,9

W 2007 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 62.094 bezrobotnych do 25 roku życia. Stanowili oni 36,1% całego napływu do bezrobocia w województwie. W odniesieniu do roku poprzedniego liczba nowozarejestrowanych młodych bezrobotnych zmniejszyła się o 12,5%, a ich udział w napływie ogółem zmalał o 2,2 pkt. proc.

Bezrobotni do 25 roku życia stanowili w 2007 roku 29,0% wszystkich bezrobotnych podejmujących zatrudnienie (w roku poprzednim – 31,2%). W analizowanym okresie pracę podjęło 27.126 młodych bezrobotnych (o 11,4% mniej niż w roku 2006). Spadek dotyczył zarówno zatrudnienia niesubsydiowanego (o 12,8%), jak i zatrudnienia subsydiowanego (o 0,4%).

Podjęcia pracy przez bezrobotnych do 25 roku życia latach 2006 - 2007

podjęcia pracy	2006 rok	2007 rok	zmiana	
	osoby		w %	
ogółem	30 629	27 126	-3 503	-11,4
praca niesubsydiowana	27 306	23 815	-3 491	-12,8
% w ogółem	89,2	87,8	x	x
praca subsydiowana	3 323	3 311	-12	-0,4
prace interwencyjne	1 683	1 408	-275	-16,3
roboty publiczne	537	504	-33	-6,1
podjęcie działalności gospodarczej	484	450	-34	-7,0
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	568	910	342	60,2
inne	51	39	-12	-23,5

Zatrudnienie subsydiowane podjęło w 2007 roku 3.311 bezrobotnych do 25 roku życia. Analiza różnych form tego zatrudnienia wykazuje, że w odniesieniu do roku poprzedniego wzrost odnotowano jedynie wśród osób podejmujących pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia (o 60,2%), w pozostałych formach odnotowano spadek, zwłaszcza wśród osób podejmujących prace interwencyjne (o 16,3%) oraz w formach „inne”, do których zalicza się m. in. zatrudnienie bezrobotnych niepełnosprawnych finansowane z PFRON (o 23,5%).

**Aktywizacja bezrobotnych do 25 roku życia
w wybranych formach w latach 2006 - 2007**

Wyszczególnienie	2006 rok	2007 rok	zmiana	
	osoby		w %	
szkolenia	3 754	3 150	-604	-16,1
staż	10 868	11 175	307	2,8
przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	b.d.	742	x	x
praca społecznie użyteczna	780	467	-313	-40,1

W 2007 roku bezrobotni do 25 roku życia stanowili 27,8% ogółu bezrobotnych w województwie podejmujących szkolenia (w roku poprzednim – 37,5%). Szkolenia podjęło 3.150 młodych bezrobotnych (o 16,1% mniej niż w roku 2006).

Staże rozpoczęło 11.175 młodych osób (o 2,8% więcej niż w roku 2006), którzy stanowili 95,7% ogółu bezrobotnych rozpoczynających staże (w roku poprzednim – 95,6%).

W analizowanym okresie przygotowanie zawodowe w miejscu pracy podjęło 742 bezrobotnych do 25 roku życia, co stanowiło 14,3% ogółu bezrobotnych w województwie aktywizowanych w tej formie, natomiast z pracy społecznie użytecznej skorzystało 467 młodych bezrobotnych (6,4% ogółu bezrobotnych aktywizowanych w tej formie).

Bilans bezrobotnych do 25 roku życia w 2007 roku

Wyszczególnienie		Bezrobotni				
		ogółem	do 25 roku życia	% w ogółem		
Bezrobotni według stanu w końcu 2006 roku		160 061	34 783	21,7		
Bezrobotni zarejestrowani w 2007 roku		172 127	62 094	36,1		
z tego	po raz pierwszy	27 541	19 000	69,0		
	po raz kolejny (od 1990 r.)	144 586	43 094	29,8		
po pracach interwencyjnych		1 921	605	31,5		
po robotach publicznych		5 122	317	6,2		
po stażu		11 884	11 058	93,0		
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy		5 816	706	12,1		
po szkoleniu		10 911	2 917	26,7		
po pracach społecznie użytecznych		6 629	407	6,1		
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w 2007 roku		208 945	67 680	32,4		
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	93 604	27 126	29,0		
	z tego	niesubsydiowanej	76 424	23 815	31,2	
		w tym pracy sezonowej	6 931	2 528	36,5	
	z tego	subsydiowanej	17 180	3 311	19,3	
		z tego	prac interwencyjnych	4 142	1 408	34,0
			robót publicznych	7 663	504	6,6
			podjęcia działalności gospodarczej	2 512	450	17,9
			podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	2 526	910	36,0
			inne	337	39	11,6
	rozpoczęcia szkolenia	11 349	3 150	27,8		
	rozpoczęcia stażu	11 681	11 175	95,7		
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	5 192	742	14,3		
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	7 299	467	6,4		
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	58 696	19 179	32,7		
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	7 138	1 904	26,7		
	podjęcia nauki	371	346	93,3		
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	503	53	10,5		
innych	11 807	3 538	30,0			
Bezrobotni, którzy w 2007 roku utracili status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy		x	4 857	x		
Bezrobotni według stanu na 31 grudnia 2007 roku		123 243	24 340	19,7		
w tym zarejestrowani po raz pierwszy		23 366	7 860	33,6		

Łącznie w 2007 roku z różnych form aktywizacji zawodowej (zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy i prace społecznie użyteczne) skorzystało 18.845 bezrobotnych do 25 roku życia, co stanowiło 35,8% wszystkich bezrobotnych, którzy korzystali z tych form pomocy. Największą efektywność zatrudnieniową (czyli stosunek liczby osób, które podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu uczestnictwa w wybranej formie aktywizacji do liczby osób, które ukończyły daną formę aktywizacji) uzyskano wśród osób uczestniczących w pracach interwencyjnych (79,4%; dla ogółu bezrobotnych wskaźnik ten wyniósł 73,4%), najmniejszą zaś wśród osób, które uczestniczyły w pracach społecznie użytecznych (26,6%; dla ogółu bezrobotnych – 28,0%).

W 2007 roku na finansowanie programów przeciwdziałania bezrobociu dla bezrobotnych do 25 roku życia wydano w województwie 69.504,6 tys. zł. Stanowiło to 36,5% wydatków na programy na rzecz promocji zatrudnienia ogółem w województwie.

W 2007 roku bezrobotni do 25 roku życia w liczbie 12.318 osób stanowili 36,2% wszystkich bezrobotnych korzystających z poradnictwa zawodowego w formie porad indywidualnych (w roku poprzednim było to odpowiednio: 17.055 osób i 54,3%).

Z poradnictwa grupowego skorzystało 2.078 bezrobotnych do 25 roku życia, którzy stanowili 25,1% wszystkich bezrobotnych korzystających z tej formy wsparcia (w roku poprzednim było to odpowiednio: 5.523 osoby i 38,8%).

Z usług informacji zawodowej w formie spotkań grupowych skorzystało w 2007 roku 2.102 bezrobotnych do 25 roku życia, co stanowiło 33,0% ogółu bezrobotnych wspieranych w tej formie (w roku 2006 było to odpowiednio: 1.789 osób i 38,2%).

W zajęciach aktywizacyjnych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy w klubach pracy uczestniczyło 817 bezrobotnych do 25 roku życia, którzy stanowili 31,1% wszystkich bezrobotnych aktywizowanych w tej formie (w roku poprzednim było to odpowiednio: 1.871 osób i 28,4%).

W szkoleniach w zakresie aktywnego poszukiwania pracy (szkolenia w klubach pracy) uczestniczyło 101 bezrobotnych do 25 roku życia, co stanowiło 29,6% ogółu bezrobotnych korzystających z tej formy wsparcia (w roku poprzednim odpowiednio: 110 osób i 28,5%).

3.1.1. OSOBY W OKRESIE DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI

Według stanu na 31 grudnia 2007 roku w powiatowych urzędach pracy w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 4.590 bezrobotnych będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki*.

W porównaniu z końcem 2006 roku liczba bezrobotnych będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zmniejszyła się o 1.755 osób (27,7%, przy

* są to najczęściej osoby młode (do 25 roku życia), ale w tej kategorii mieszczą się również osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia

ogólnym spadku liczby bezrobotnych o 23,0%). W dwóch powiatach populacja ta powiększyła się: w powiecie żnińskim o 6,5% i powiecie grudziądzkim o 2,8%. Spadki w pozostałych powiatach wyniosły od 0,6% w powiecie radziejowskim do 52,9% w Toruniu.

**Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki
według powiatów. Stan na koniec roku**

Powiat	bezrobotni			
	2006 rok	2007 rok	zmiana	
	osoby			w %
Województwo razem	6 345	4 590	-1 755	-27,7
Bydgoszcz – powiat grodzki	525	355	-170	-32,4
Bydgoszcz –powiat ziemski	216	139	-77	-35,6
Grudziądz – powiat grodzki	328	214	-114	-34,8
Grudziądz – powiat ziemski	144	148	4	2,8
Toruń – powiat grodzki	512	241	-271	-52,9
Toruń – powiat ziemski	245	197	-48	-19,6
Włocławek – powiat grodzki	336	207	-129	-38,4
Włocławek – powiat ziemski	289	227	-62	-21,5
Aleksandrów Kujawski	176	135	-41	-23,3
Brodnica	364	320	-44	-12,1
Chełmno	174	125	-49	-28,2
Golub – Dobrzyń	231	221	-10	-4,3
Inowrocław	685	569	-116	-16,9
Lipno	301	152	-149	-49,5
Mogilno	202	163	-39	-19,3
Nakło nad Notecią	257	169	-88	-34,2
Radziejów	167	166	-1	-0,6
Rypin	205	131	-74	-36,1
Sępólno Krajeńskie	196	120	-76	-38,8
Świecie	279	137	-142	-50,9
Tuchola	175	137	-38	-21,7
Wąbrzeźno	121	86	-35	-28,9
Żnin	217	231	14	6,5

Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki stanowiły w końcu grudnia 2007 roku 3,7% ogółu bezrobotnych w województwie (przed rokiem 4,0%). W poszczególnych powiatach udział ten wynosił od 2,3% w powiecie świeckim do 7,4% w powiecie golubsko – dobrzyńskim.

Wśród osób będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zdecydowaną większość (67,4%, wobec 63,0% w końcu roku poprzedniego) stanowiły kobiety, a prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało – podobnie jak przed rokiem 4,2% tej populacji.

Bezrobotni w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki

Bezrobotni w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	2006 rok	2007 rok	zmiana	
	osoby		%	
Bezrobotni zarejestrowani w roku	27 667	23 346	-4 321	-15,6
- w tym kobiety	16 596	14 949	-1 647	-9,9
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w roku	7 857	7 038	-819	-10,4
- w tym kobiety	4 497	4 281	-216	-4,8
Bezrobotni według stanu na koniec roku	6 345	4 590	-1 755	-27,7
- w tym kobiety	3 996	3 094	-902	-22,6
z prawem do zasiłku	268	192	-76	-28,4
- w tym kobiety	175	123	-52	-29,7
<i>Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą, do 27 roku życia</i>				
Bezrobotni zarejestrowani w roku	5 824	5 260	-564	-9,7
- w tym kobiety	4 083	3 755	-328	-8,0
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w roku	2 191	2 078	-113	-5,2
- w tym kobiety	1 524	1 436	-88	-5,8
Bezrobotni według stanu na koniec roku	1 121	934	-187	-16,7
- w tym kobiety	773	647	-126	-16,3
z prawem do zasiłku	65	59	-6	-9,2
- w tym kobiety	50	45	-5	-10,0

Analiza zawodów, jakimi legitymowali się bezrobotni będący w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wykazuje, że w dalszym ciągu są to przede wszystkim sprzedawcy i demonstratorzy (302 osoby, o 41,4% mniej niż przed rokiem), pracownicy do spraw finansowych i handlowych (267 osób, o 31,4% mniej) i kucharze (194 osoby, o 20,2% mniej), natomiast wśród absolwentów szkół wyższych najczęściej było specjalistów ds. ekonomicznych i zarządzania (106 osób, o 1,4% więcej niż przed rokiem) oraz osób z grupy archeologów, socjologów i pokrewni (98 osób, o 25,2% mniej; w grupie tej dominują pedagodzy – 78,6%). Jednakże w dalszym ciągu największą grupę wśród bezrobotnych będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki stanowiły osoby bez zawodu (1.682 osoby, o 11,3% mniej niż przed rokiem).

W 2007 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 23.346 osób będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (o 15,6% mniej niż w roku poprzednim, przy ogólnym spadku liczby noworejestrowanych bezrobotnych o 7,0%). Podobnie jak w roku poprzednim najczęściej byli to pracownicy do spraw

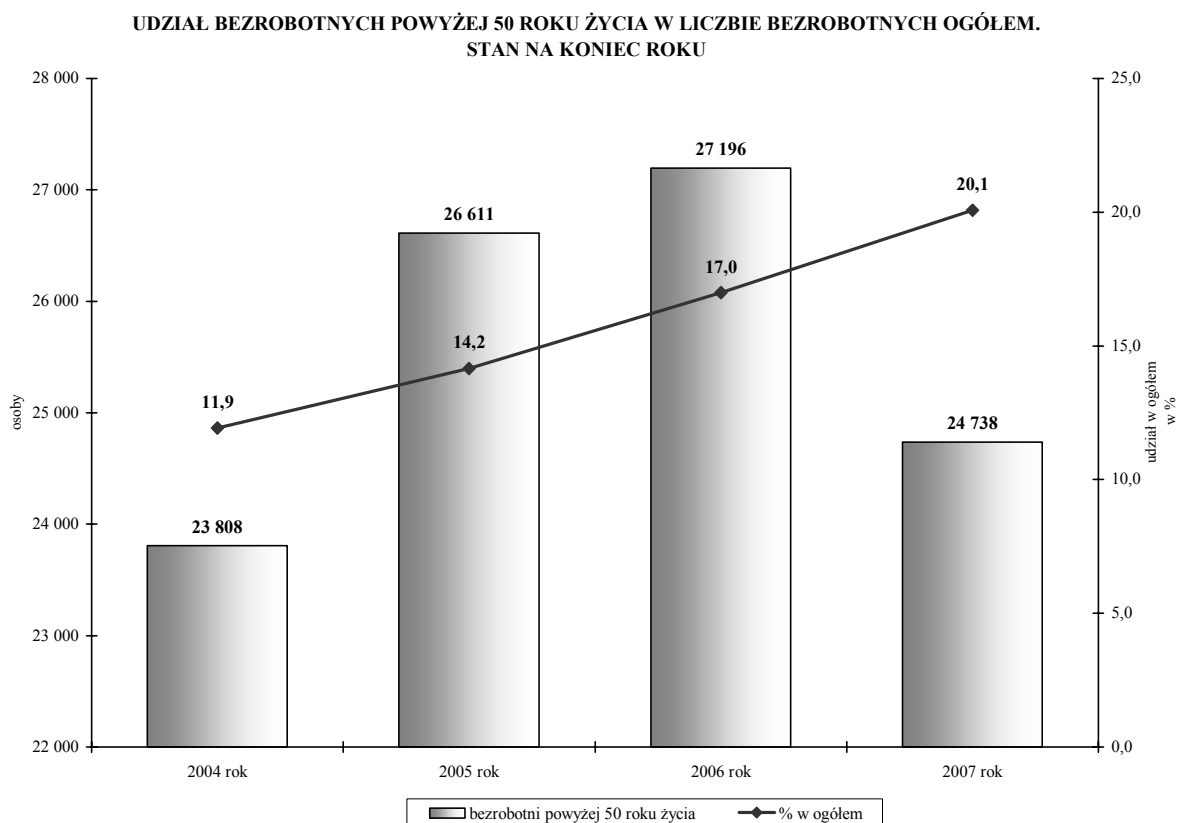
finansowych i handlowych (1.466 osób, o 16,0% mniej niż w roku poprzednim), sprzedawcy i demonstratorzy (1.059 osób, o 19,3% mniej) oraz kucharze (684 osoby, o 8,6% mniej), natomiast wśród absolwentów wyższych uczelni najczęściej było osób z grupy archeolodzy, socjolodzy i pokrewni (627 osób, o 5,6% mniej) oraz specjalistów ds. ekonomicznych i zarządzania (500 osób, o 10,1% mniej niż w roku poprzednim). Nadal jednakże największą grupę wśród nowych rejestracji bezrobotnych będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki stanowiły osoby bez zawodu (8.574 osoby, o 2,5% więcej niż w roku 2006).

W 2007 roku pracę podjęło 7.038 bezrobotnych będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (o 10,4% mniej niż w roku poprzednim (przy ogólnym spadku podjęć pracy przez bezrobotnych o 4,7%). Stanowili oni 7,5% wszystkich bezrobotnych, którzy podjęli pracę (w roku poprzednim – 8,0%).

3.2. BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w 2007 roku bezrobotny powyżej 50 roku życia to bezrobotny, który do dnia zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy ukończył co najmniej 50 lat życia.

Według stanu na 31 grudnia 2007 roku w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 24.738 bezrobotnych powyżej 50 roku życia. Stanowili oni 20,1% ogółu bezrobotnych w województwie. W porównaniu z końcem 2006 roku udział ten wzrósł o 3,1 pkt. proc. W poszczególnych powiatach udział osób powyżej 50 roku życia w liczbie bezrobotnych ogółem wyniósł od 13,7% w powiecie radziejewskim do 35,6% w Toruniu.

W porównaniu z końcem poprzedniego roku populacja bezrobotnych powyżej 50 roku życia zmniejszyła się o 2.458 osób, czyli o 9,0% (przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych o 23,0%). Spadek odnotowano we wszystkich powiatach: od 1,8% w powiecie świeckim do 25,0% w powiecie chełmińskim.

**Bezrobotni powyżej 50 roku życia w latach 2006 - 2007 według powiatów.
Stan na koniec roku**

Powiat	bezrobotni			
	2006 rok	2007 rok	zmiana	
	osoby			w %
Województwo razem	27 196	24 738	-2 458	-9,0
Bydgoszcz – powiat grodzki	3 348	2 881	-467	-13,9
Bydgoszcz –powiat ziemski	903	729	-174	-19,3
Grudziądz – powiat grodzki	1 891	1 769	-122	-6,5
Grudziądz – powiat ziemski	606	541	-65	-10,7
Toruń – powiat grodzki	2 354	2 066	-288	-12,2
Toruń – powiat ziemski	1 066	864	-202	-18,9
Włocławek – powiat grodzki	2 098	1 996	-102	-4,9
Włocławek – powiat ziemski	1 213	1 183	-30	-2,5
Aleksandrów Kujawski	906	863	-43	-4,7
Brodnica	877	744	-133	-15,2
Chełmno	775	581	-194	-25,0
Golub – Dobrzyń	469	428	-41	-8,7
Inowrocław	2 698	2 617	-81	-3,0
Lipno	860	812	-48	-5,6
Mogilno	604	590	-14	-2,3
Nakło nad Notecią	1 327	1 288	-39	-2,9
Radziejów	478	467	-11	-2,3
Rypin	658	626	-32	-4,9
Sępólno Krajeńskie	630	597	-33	-5,2
Świecie	1 166	1 145	-21	-1,8
Tuchola	568	495	-73	-12,9
Wąbrzeźno	514	430	-84	-16,3
Żnin	1 187	1 026	-161	-13,6

Prawie połowa bezrobotnych powyżej 50 roku życia to kobiety (49,5%. wobec 47,4% w końcu roku poprzedniego), a prawo do zasiłku posiadało 17,0% tej populacji (przed rokiem – 16,0%). Wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia wciąż dominowały osoby o bardzo długim, ponad 20-letnim, stażu pracy (42,4% wobec

44,1% w końcu poprzedniego roku). Najliczniejszą grupę pod względem poziomu wykształcenia stanowiły osoby, które ukończyły zaledwie szkoły gimnazjalne i poniżej (50,7%, przed rokiem – 52,1%). Osoby pozostające w rejestrach pup dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej rejestracji) stanowiły 58,0% populacji bezrobotnych powyżej 50 roku życia (przed rokiem – 63,0%).

Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Stan na 31 grudnia 2007 r.

Wyszczególnienie	razem	%	kobiety	% w razem
Ogółem	24 738	100,0	12 170	49,2
czas pozostawania bez pracy				
do 1 miesiąca	1 840	7,4	649	35,3
1 - 3 miesiące	3 251	13,1	1 152	35,4
3 - 6 miesięcy	2 406	9,7	1 016	42,2
6 - 12 miesięcy	2 901	11,7	1 182	40,7
12 - 24 miesiace	3 077	12,4	1 331	43,3
powyżej 24 miesięcy	11 263	45,5	6 840	60,7
wykształcenie				
wyższe	493	2,0	167	33,9
policealne i średnie zawodowe	3 372	13,6	1 951	57,9
średnie ogólnokształcące	1 174	4,7	844	71,9
zasadnicze zawodowe	7 169	29,0	2 920	40,7
gimnazjalne i poniżej	12 530	50,7	6 288	50,2
staż pracy				
do 1 roku	2 284	9,2	1 228	53,8
1 - 5 lat	2 117	8,6	1 091	51,5
5 - 10 lat	2 321	9,4	1 341	57,8
10 - 20	5 770	23,3	3 441	59,6
20 - 30	8 105	32,8	3 340	41,2
30 lat i więcej	2 378	9,6	493	20,7
bez stażu	1 763	7,1	1 236	70,1

W 2007 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 22.048 bezrobotnych powyżej 50 roku życia. Stanowili oni 12,8% całego napływu do bezrobocia w województwie. W odniesieniu do roku poprzedniego liczba nowozarejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia zwiększyła się o 7,2%, a ich udział w napływie ogółem wzrósł o 1,7 pkt. proc.

Bezrobotni powyżej 50 roku życia stanowili w 2007 roku 11,5% wszystkich bezrobotnych podejmujących zatrudnienie (w roku poprzednim – 9,1%). Pracę podjęło 10.722 bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 19,6% więcej niż w roku poprzednim). W większości (61,8%) było to zatrudnienie niesubsydiowane.

Podjęcia pracy przez bezrobotnych powyżej 50 roku życia latach 2006 - 2007

podjęcia pracy	2006 rok	2007 rok	zmiana	
	osoby		w %	
ogółem	8 968	10 722	1 754	19,6
praca niesubsydiowana	5 913	6 623	710	12,0
% w ogółem	65,9	61,8	x	x
praca subsydiowana	3 055	4 099	1 044	34,2
prace interwencyjne	805	773	-32	-4,0
roboty publiczne	1 865	2 809	944	50,6
podjęcie działalności gospodarczej	107	168	61	57,0
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	166	251	85	51,2
inne	112	98	-14	-12,5

Zatrudnienie subsydiowane podjęło w 2007 roku 4.099 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, o 34,2% więcej niż w roku poprzednim. Wzrost odnotowano w trzech formach zatrudnienia subsydiowanego: liczba osób podejmujących działalność gospodarczą wzrosła o 57,0%, podejmujących pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia – o 51,2% i zatrudnionych w ramach robót publicznych – o 50,6%. Natomiast o 4,0% zmniejszyła się liczba zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych oraz o 12,5% - w formach „innych”, do których zalicza się przede wszystkim zatrudnienie niepełnosprawnych współfinansowane z PFRON.

**Aktywizacja bezrobotnych powyżej 50 roku życia
w wybranych formach w latach 2006 - 2007**

Wyszczególnienie	2006 rok	2007 rok	zmiana	
	osoby		w %	
szkolenia	553	912	359	64,9
przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	484	576	92	19,0
praca społecznie użyteczna	1 748	1 826	78	4,5

W 2007 roku bezrobotni powyżej 50 roku życia, w liczbie 912 osób, stanowili 8,0% ogółu bezrobotnych w województwie podejmujących szkolenia (w roku poprzednim było to odpowiednio: 55 osoby i 5,5%), 11,1% rozpoczynających przygotowanie zawodowe w miejscu pracy – 576 osób (wobec 8,3% i 484 osób w roku poprzednim) oraz 25,0% ogółu bezrobotnych podejmujących prace społecznie użyteczne – 1.826 osób (w roku poprzednim było to odpowiednio: 20,3% i 1.748 osób).

Bilans bezrobotnych powyżej 50 roku życia w 2007 roku

Wyszczególnienie		Bezrobotni			
		ogółem	powyżej 50 roku życia	% w ogółem	
Bezrobotni według stanu w końcu 2006 roku		160 061	27 196	17,0	
Bezrobotni zarejestrowani w 2007 roku		172 127	22 048	12,8	
z tego	po raz pierwszy	27 541	1 802	6,5	
	po raz kolejny (od 1990 r.)	144 586	20 246	14,0	
po pracach interwencyjnych		1 921	386	20,1	
po robotach publicznych		5 122	1 879	36,7	
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy		5 816	735	12,6	
po szkoleniu		10 911	898	8,2	
po pracach społecznie użytecznych		6 629	1 636	24,7	
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w 2007 roku		208 945	24 506	11,7	
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	93 604	10 722	11,5	
	niesubsydiowanej	76 424	6 623	8,7	
	w tym pracy sezonowej	6 931	504	7,3	
	subsydiowanej	17 180	4 099	23,9	
	z tego	prac interwencyjnych	4 142	773	18,7
		robót publicznych	7 663	2 809	36,7
		podjęcia działalności gospodarczej	2 512	168	6,7
		podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	2 526	251	9,9
		inne	337	98	29,1
	rozpoczęcia szkolenia		11 349	912	8,0
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy		5 192	576	11,1
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej		7 299	1 826	25,0
	niepotwierdzenia gotowości do pracy		58 696	6 724	11,5
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego		7 138	832	11,7
	podjęcia nauki		371	0	0,0
	ukończenia 60/65 lat		294	294	100,0
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych		1 011	691	68,3
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego		503	500	99,4
	innych		11 807	1 429	12,1
	Bezrobotni według stanu na 31 grudnia 2007 roku		123 243	24 738	20,1
w tym zarejestrowani po raz pierwszy		23 366	4 550	19,5	

Łącznie w 2007 roku z różnych form aktywizacji zawodowej (subsydiowane zatrudnienie, szkolenia, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy i prace społecznie użyteczne) skorzystało 7.413 bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 26,9% więcej niż w roku poprzednim), co stanowiło 18,1% wszystkich bezrobotnych, którzy korzystali z tych form pomocy (w roku poprzednim – 14,8%). Największą efektywność zatrudnieniową (czyli stosunek liczby osób, które podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu uczestnictwa w wybranej formie aktywizacji do liczby osób, które

ukończyły daną formę aktywizacji) uzyskano wśród osób uczestniczących w pracach interwencyjnych (70,0%; dla ogółu bezrobotnych wskaźnik ten wyniósł 73,4%), najmniejszą zaś wśród osób, które uczestniczyły w pracach społecznie użytecznych (26,2%; dla ogółu bezrobotnych – 28,0%).

W 2007 roku na finansowanie programów dla bezrobotnych powyżej 50 roku życia wydano w województwie kujawsko – pomorskim z Funduszu Pracy 20.335,9 tys. zł. Stanowiło to 10,7% wydatków na programy na rzecz promocji zatrudnienia ogółem w województwie.

W 2007 roku bezrobotni powyżej 50 roku życia w liczbie 3.575 osób stanowili 10,5% wszystkich bezrobotnych korzystających z poradnictwa zawodowego w formie porad indywidualnych (w roku poprzednim było to odpowiednio: 1.805 osób i 5,7%).

Z poradnictwa grupowego skorzystało 1.696 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, którzy stanowili 20,5% wszystkich bezrobotnych korzystających z tej formy wsparcia (w roku poprzednim było to odpowiednio: 1.836 osób i 12,9%).

Z usług informacji zawodowej w formie spotkań grupowych skorzystało w 2007 roku 755 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, co stanowiło 11,9% ogółu bezrobotnych wspieranych w tej formie (w roku 2006 było to odpowiednio: 273 osoby i 5,8%).

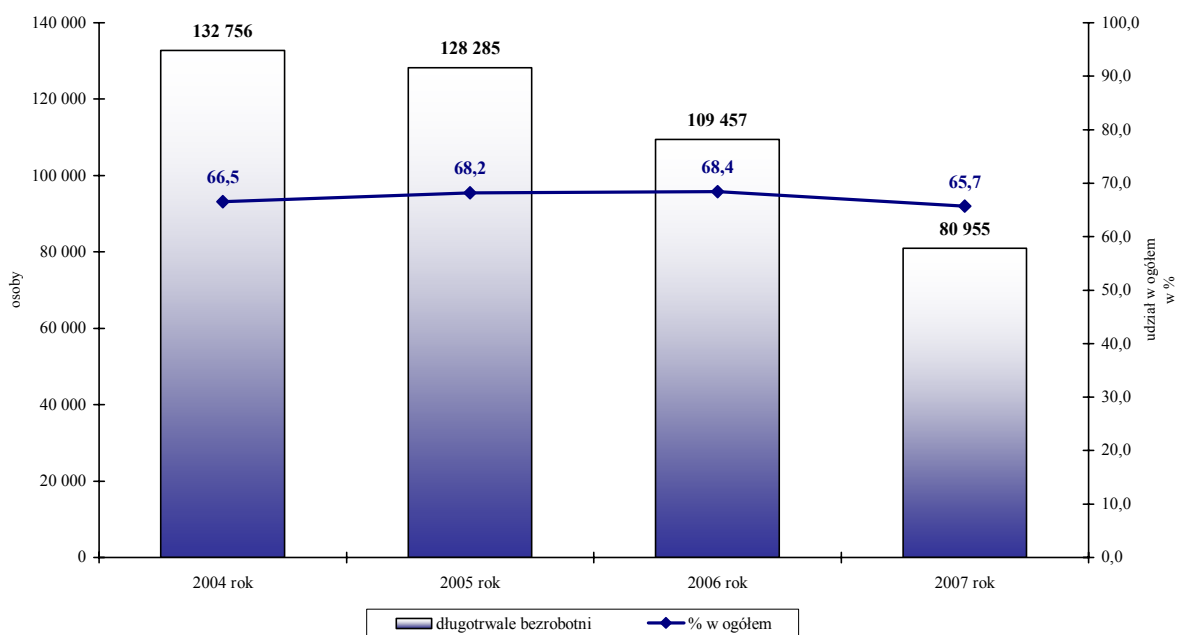
W zajęciach aktywizacyjnych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy w klubach pracy uczestniczyło 348 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, którzy stanowili 13,3% wszystkich bezrobotnych aktywizowanych w tej formie (w roku poprzednim było to odpowiednio: 540 osób i 8,2%).

W szkoleniach w zakresie aktywnego poszukiwania pracy (szkolenia w klubach pracy) uczestniczyło 15 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, co stanowiło 4,4% ogółu bezrobotnych korzystających z tej formy wsparcia (w roku poprzednim odpowiednio: 21 osób i 5,7%).

3.3. DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI*

Według stanu na 31 grudnia 2007 roku w urzędach pracy w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 80.955 długotrwale bezrobotnych, którzy stanowili 65,7% ogółu bezrobotnych. W porównaniu z końcem poprzedniego roku udział ten spadł o 2,7 pkt. proc.

UDZIAŁ DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓLEM.
STAN NA KONIEC ROKU

W poszczególnych powiatach udział długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem wyniósł od 56,9% w Bydgoszczy do 78,0% w Toruniu.

W porównaniu z końcem poprzedniego roku populacja długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 28.502 osoby, czyli 26,0% (przy ogólnym spadku bezrobocia o 23,0%). Spadek odnotowano we wszystkich powiatach: największy (o 44,0%) w powiecie chełmińskim, najmniejszy (o 17,1% w powiecie włocławskim).

* długotrwale bezrobotny to osoba pozostająca w rejestrach pup łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat (z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy); nie jest to tożsamy z sytuacją, gdy bezrobotny w rejestrach pup pozostaje nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej rejestracji)

**Długotrwanie bezrobotni w latach 2006 - 2007 według powiatów.
Stan koniec roku**

Powiat	długotrwanie bezrobotni			
	2006 rok	2007 rok	zmiana	
	osoby			w %
Województwo razem	109 457	80 955	-28 502	-26,0
Bydgoszcz – powiat grodzki	8 133	5 873	-2 260	-27,8
Bydgoszcz –powiat ziemski	3 504	2 230	-1 274	-36,4
Grudziądz – powiat grodzki	6 227	4 731	-1 496	-24,0
Grudziądz – powiat ziemski	3 068	2 270	-798	-26,0
Toruń – powiat grodzki	6 232	4 525	-1 707	-27,4
Toruń – powiat ziemski	4 567	3 011	-1 556	-34,1
Włocławek – powiat grodzki	6 775	5 529	-1 246	-18,4
Włocławek – powiat ziemski	6 132	5 081	-1 051	-17,1
Aleksandrów Kujawski	3 880	2 767	-1 113	-28,7
Brodnica	4 152	2 712	-1 440	-34,7
Chełmno	3 371	1 888	-1 483	-44,0
Golub – Dobrzyń	2 706	1 827	-879	-32,5
Inowrocław	13 063	10 085	-2 978	-22,8
Lipno	4 934	3 996	-938	-19,0
Mogilno	2 989	2 464	-525	-17,6
Nakło nad Notecią	5 283	3 877	-1 406	-26,6
Radziejów	2 858	2 359	-499	-17,5
Rypin	3 326	2 428	-898	-27,0
Sępólno Krajeńskie	2 584	2 011	-573	-22,2
Świecie	5 258	3 982	-1 276	-24,3
Tuchola	2 792	2 067	-725	-26,0
Wąbrzeźno	2 431	1 702	-729	-30,0
Żnin	5 192	3 540	-1 652	-31,8

Analiza struktury społeczno – demograficznej długotrwanie bezrobotnych wykazuje, że większość tej populacji stanowiły kobiety (67,2%, wobec 63,0% przed rokiem), a prawo do zasiłku posiadało 1,4% (przed rokiem – 1,6%).

**Cechy społeczno - demograficzne długotrwale bezrobotnych.
Stan na 31 grudnia 2007 r.**

Wyszczególnienie	razem	%	kobiety	% w razem
Ogółem	80 955	100,0	54 372	67,2
czas pozostawiania bez pracy				
do 1 miesiąca	4 042	5,0	2 229	55,1
1 - 3 miesiące	8 333	10,3	4 433	53,2
3 - 6 miesięcy	6 842	8,5	4 131	60,4
6 - 12 miesięcy	6 613	8,2	3 855	58,3
12 - 24 miesiące	16 480	20,4	10 723	65,1
powyżej 24 miesięcy	38 645	47,7	29 001	75,0
wiek				
18 - 24 lata	10 627	13,1	7 457	70,2
25 - 34 lata	22 486	27,8	16 944	75,4
35 - 44 lata	17 992	22,2	12 741	70,8
45 - 54 lata	22 835	28,2	14 412	63,1
55 - 59 lat	6 078	7,5	2 818	46,4
60 - 64 lata	937	1,2	x	x
wykształcenie				
wyższe	2 229	2,8	1 508	67,7
policealne i średnie zawodowe	14 072	17,4	10 813	76,8
średnie ogólnokształcące	5 035	6,2	4 129	82,0
zasadnicze zawodowe	26 655	32,9	17 093	64,1
gimnazjalne i poniżej	32 964	40,7	20 829	63,2
staż pracy				
do 1 roku	13 202	16,3	9 460	71,7
1 - 5 lat	16 772	20,7	11 359	67,7
5 - 10 lat	11 589	14,3	7 729	66,7
10 - 20	13 967	17,3	9 111	65,2
20 - 30	8 313	10,3	3 874	46,6
30 lat i więcej	997	1,2	172	17,3
bez stażu	16 115	19,9	12 667	78,6

Największe grupy pod względem wieku stanowiły osoby znajdujące się w przedziałach 45 – 54 lata (28,2%, wobec 27,0% przed rokiem) i 25 – 34 lata (27,8%; przed rokiem – 27,6%). Ze względu na staż pracy największymi grupami były osoby poprzednio pracujące nie dłużej niż 5 lat (37,0%; przed rokiem – 36,9%) oraz dotychczas niepracujące (19,9%, przed rokiem – 20,3%). Najliczniejsze grupy pod

względem wykształcenia stanowiły osoby, które ukończyły jedynie szkoły gimnazjalne i poniżej (40,7%, tak samo jak przed rokiem) oraz zasadnicze szkoły zawodowe (32,9%, przed rokiem – 34,0%). Osoby pozostające w rejestrach pup nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej rejestracji) stanowiły 68,1% populacji długotrwale bezrobotnych (przed rokiem – 71,3%).

W 2007 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 80.918 długotrwale bezrobotnych. Stanowili oni 47,0% całego napływu do bezrobocia w województwie. W odniesieniu do roku poprzedniego liczba nowozarejestrowanych długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 14,2%, a ich udział w napływie ogółem zmalał o 3,9 pkt. proc.

Zmiany w poziomie bezrobocia wśród osób długotrwale bezrobotnych w latach 2006 - 2007

długotrwale bezrobotni	2006 rok	2007 rok	zmiana	
	osoby			w %
<i>stan na koniec roku</i>				
razem	109 457	80 955	-28 502	-26,0
kobiety	68 963	54 372	-14 591	-21,2
z prawem do zasiłku	1 702	1 127	-575	-33,8
<i>nowe rejestracje w roku</i>				
razem	94 292	80 918	-13 374	-14,2
kobiety	46 726	43 697	-3 029	-6,5
<i>podjęcia pracy w roku</i>				
razem	50 089	45 681	-4 408	-8,8
kobiety	23 368	23 934	566	2,4

Długotrwale bezrobotni stanowili w 2007 roku 48,8% wszystkich bezrobotnych podejmujących zatrudnienie (w roku poprzednim – 51,0%). W 2007 roku pracę podjęło 45.681 długotrwale bezrobotnych (o 8,8% mniej niż w roku poprzednim). W większości (74,5%, wobec 78,7% w roku poprzednim) było to zatrudnienie niesubsydiowane, chociaż liczba osób podejmujących taką pracę zmniejszyła się o 13,7%.

Zatrudnienie subsydiowane podjęło w 2007 roku 11.644 długotrwale bezrobotnych, o 9,3% więcej niż w roku poprzednim. Spadek odnotowano jedynie wśród osób podejmujących prace interwencyjne (o 22,2%). W pozostałych formach odnotowano wzrost podjęć pracy: największy (o 67,5%) w kategorii „inne”, do których zalicza się m. in. zatrudnienie niepełnoprawnych współfinansowane z PFRON, najmniejszy (o 15,9%) wśród osób podejmujących działalność gospodarczą.

Podjęcia pracy przez długotrwale bezrobotnych w latach 2006 - 2007

podjęcia pracy	2006 rok	2007 rok	zmiana	
	osoby		w %	
ogółem	50 089	45 681	-4 408	-8,8
praca niesubsydiowana	39 431	34 037	-5 394	-13,7
% w ogółem	78,7	74,5	x	x
praca subsydiowana	10 658	11 644	986	9,3
prace interwencyjne	3 366	2 620	-746	-22,2
roboty publiczne	5 538	6 865	1 327	24,0
podjęcie działalności gospodarczej	920	1 066	146	15,9
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	757	964	207	27,3
inne	77	129	52	67,5

W 2007 roku długotrwale bezrobotni, w liczbie 4.565 osób, stanowili 40,2% ogółu bezrobotnych podejmujących szkolenia (w roku poprzednim odpowiednio: 4.404 osoby i 44,0%). Staże podjęło 1.868 długotrwale bezrobotnych, którzy stanowili 16,0% ogółu bezrobotnych aktywizowanych w tej formie (w roku 2006 było to odpowiednio: 1.770 osób i 15,6%). Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy rozpoczęło 4.139 długotrwale bezrobotnych, tj. 79,7% wszystkich bezrobotnych aktywizowanych w tej formie (w roku poprzednim: 4.936 osób i 85,1%), natomiast prace społecznie użyteczne – 6.206 długotrwale bezrobotnych, którzy stanowili 85,1% ogółu bezrobotnych w województwie aktywizowanych w tej formie (w roku 2006 odpowiednio: 7.291 osób i 84,5%).

**Aktywizacja długotrwale bezrobotnych
w wybranych formach w latach 2006 - 2007**

Wyszczególnienie	2006 rok	2007 rok	zmiana	
	osoby		w %	
szkolenia	4 404	4 565	161	3,7
staż	1 770	1 868	98	5,5
przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	4 936	4 139	-797	-16,1
praca społecznie użyteczna	7 291	6 209	-1 082	-14,8

Łącznie w 2007 roku z różnych form aktywizacji zawodowej (subsydiowane zatrudnienie, szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy i prace społecznie użyteczne) skorzystało 28.425 długotrwale bezrobotnych (o 2,2% mniej niż w roku poprzednim), co stanowiło 53,9% wszystkich bezrobotnych, którzy korzystali z tych form pomocy (w roku poprzednim – 57,1%). Największą efektywność zatrudnieniową (czyli stosunek liczby osób, które podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu uczestnictwa w wybranej formie aktywizacji do liczby osób, które ukończyły daną formę aktywizacji) uzyskano wśród osób uczestniczących w pracach interwencyjnych (73,4%; dla ogółu bezrobotnych wskaźnik ten wyniósł 73,4%), najmniejszą zaś wśród osób, które uczestniczyły w pracach społecznie użytecznych (28,0%; dla ogółu bezrobotnych – również 28,0%).

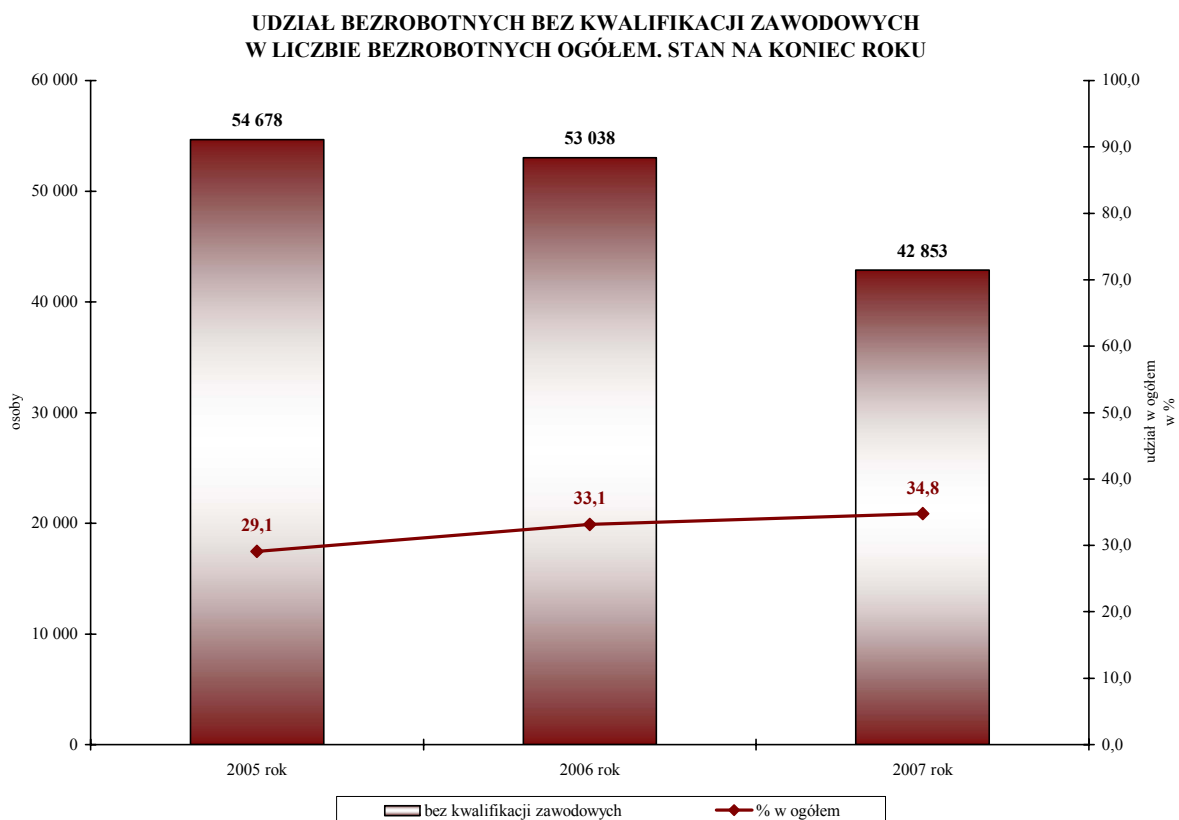
Bilans długotrwale bezrobotnych w 2007 roku

Wyszczególnienie		Bezrobotni				
		ogółem	długotrwale bezrobotni	% w ogółem		
Bezrobotni według stanu w końcu 2006 roku		160 061	109 457	68,4		
Bezrobotni zarejestrowani w 2007 roku		172 127	80 918	47,0		
z tego	po raz pierwszy	27 541	x	x		
	po raz kolejny (od 1990 r.)	144 586	80 918	56,0		
po pracach interwencyjnych		1 921	782	40,7		
po robotach publicznych		5 122	3 617	70,6		
po stażu		11 884	1 947	16,4		
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy		5 816	4 671	80,3		
po szkoleniu		10 911	4 983	45,7		
po pracach społecznie użytecznych		6 629	5 978	90,2		
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w 2007 roku		208 945	109 420	52,4		
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	93 604	45 681	48,8		
	niesubsydiowanej		76 424	34 037	44,5	
		w tym pracy sezonowej	6 931	3 304	47,7	
	subsydiowanej	17 180	11 644	67,8		
	z tego	z tego	prac interwencyjnych	4 142	2 620	63,3
			robót publicznych	7 663	6 865	89,6
		podjęcia działalności gospodarczej	2 512	1 066	42,4	
		podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	2 526	964	38,2	
		inne	337	129	38,3	
		rozpoczęcia szkolenia	11 349	4 565	40,2	
		rozpoczęcia stażu	11 681	1 868	16,0	
		rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	5 192	4 139	79,7	
		rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	7 299	6 209	85,1	
		niepotwierdzenia gotowości do pracy	58 696	33 725	57,5	
		dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	7 138	4 935	69,1	
		podjęcia nauki	371	58	15,6	
		ukończenia 60/65 lat	294	265	90,1	
		nabycia praw emerytalnych lub rentowych	1 011	449	44,4	
		nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	503	22	4,4	
		innych	11 807	7 504	63,6	
Bezrobotni według stanu na 31 grudnia 2007 roku		123 243	80 955	65,7		
w tym zarejestrowani po raz pierwszy		23 366	13 954	59,7		

3.4. BEZROBOTNI BEZ KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Zgodnie z obowiązującymi przepisami bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych, to bezrobotny nieposiadający kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu.

Według stanu na 31 grudnia 2007 roku w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 42.853 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych. Stanowili oni 34,8% ogółu bezrobotnych w województwie (o 1,7 pkt. proc. więcej niż w końcu roku poprzedniego).

W poszczególnych powiatach udział ten wynosił od 23,0% w Toruniu do 45,1% w powiecie rypińskim.

W odniesieniu do końca 2006 roku populacja bezrobotnych bez kwalifikacji zmniejszyła się o 10.185 osób, czyli 19,2% (przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych o 23,0%). Spadek odnotowano w 21 powiatach (od 8,4% w powiecie mogileńskim do 39,1% w powiecie chełmińskim). W dwóch powiatach wystąpił wzrost w tej grupie bezrobotnych: w powiecie świeckim o 13,0% i w powiecie brodnickim o 2,4%.

**Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych według powiatów.
Stan na koniec roku**

Powiat	bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych			
	2006 rok	2007 rok	zmiana	
	osoby			w %
Województwo razem	53 038	42 853	-10 185	-19,2
Bydgoszcz – powiat grodzki	3 963	3 093	-870	-22,0
Bydgoszcz – powiat ziemski	1 651	1 319	-332	-20,1
Grudziądz – powiat grodzki	3 042	2 501	-541	-17,8
Grudziądz – powiat ziemski	1 659	1 313	-346	-20,9
Toruń – powiat grodzki	2 075	1 336	-739	-35,6
Toruń – powiat ziemski	2 337	1 638	-699	-29,9
Włocławek – powiat grodzki	3 874	3 272	-602	-15,5
Włocławek – powiat ziemski	3 457	3 084	-373	-10,8
Aleksandrów Kujawski	1 828	1 432	-396	-21,7
Brodnica	1 273	1 304	31	2,4
Chełmno	1 643	1 001	-642	-39,1
Golub – Dobrzyń	1 152	890	-262	-22,7
Inowrocław	6 605	5 394	-1 211	-18,3
Lipno	3 170	2 540	-630	-19,9
Mogilno	1 243	1 138	-105	-8,4
Nakło nad Notecią	3 038	2 299	-739	-24,3
Radziejów	1 185	1 068	-117	-9,9
Rypin	2 034	1 593	-441	-21,7
Sępólno Krajeńskie	1 150	951	-199	-17,3
Świecie	1 982	2 240	258	13,0
Tuchola	1 218	944	-274	-22,5
Wąbrzeźno	1 282	914	-368	-28,7
Żnin	2 177	1 589	-588	-27,0

Większość bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych to kobiety (65,3%, wobec 61,8% w końcu 2006 roku), a prawo do zasiłku posiadało 10,6% tej populacji (przed rokiem – 10,0%).

Analiza populacji bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych pod względem cech społeczno – demograficznych wykazuje, że były to osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (85,0%, wobec 86,2% przed rokiem) oraz średnim ogólnokształcącym (15,0%; przed rokiem – 13,8%). Największą grupę pod względem wieku stanowiły osoby w wieku 45 – 54 lata (28,2%, wobec 27,5% w końcu 2006 roku), najmniejszą – osoby w wieku 60 – 64 lata (1,4%; przed rokiem – 1,0%),

natomiast pod względem stażu pracy dominowały osoby dotychczas niepracujące (29,5%, tak samo, jak przed rokiem). Osoby pozostające w rejestrach pup dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej rejestracji) stanowiły 50,9% populacji bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (przed rokiem – 54,4%).

**Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych bez kwalifikacji
zawodowych. Stan na 31 grudnia 2007 r.**

Wyszczególnienie	razem	%	kobiety	% w razem
Ogółem	42 853	100,0	27 965	65,3
czas pozostawania bez pracy				
do 1 miesiąca	3 654	8,5	1 810	49,5
1 - 3 miesiące	7 227	16,9	3 811	52,7
3 - 6 miesięcy	5 092	11,9	3 131	61,5
6 - 12 miesięcy	5 050	11,8	3 071	60,8
12 - 24 miesiace	5 458	12,7	3 647	66,8
powyżej 24 miesięcy	16 372	38,2	12 495	76,3
wiek				
18 - 24 lata	8 358	19,5	5 512	65,9
25 - 34 lata	9 089	21,2	6 212	68,3
35 - 44 lata	8 781	20,5	6 114	69,6
45 - 54 lata	12 101	28,2	8 009	66,2
55 - 59 lat	3 926	9,2	2 118	53,9
60 - 64 lata	598	1,4	x	x
wykształcenie				
średnie ogólnokształcące	6 413	15,0	5 109	79,7
gimnazjalne i poniżej	36 440	85,0	22 856	62,7
staż pracy				
do 1 roku	7 255	16,9	5 006	69,0
1 - 5 lat	7 471	17,4	4 425	59,2
5 - 10 lat	5 230	12,2	3 271	62,5
10 - 20	6 064	14,2	3 832	63,2
20 - 30	3 484	8,1	1 678	48,2
30 lat i więcej	706	1,6	171	24,2
bez stażu	12 643	29,5	9 582	75,8

W 2007 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 51.651 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (o 1,2% więcej niż w roku poprzednim), co stanowiło 30,0% całego napływu do bezrobocia (o 2,4 pkt. proc. więcej niż w roku 2006).

Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych

Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	2006 rok	2007 rok	zmiana	
	osoby		w %	
zarejestrowani w roku	51 019	51 651	632	1,2
- w tym kobiety	25 830	27 252	1 422	5,5
osoby, które podjęły pracę w roku	21 530	22 788	1 258	5,8
- w tym kobiety	9 720	11 296	1 576	16,2
stan na koniec roku	53 038	42 853	-10 185	-19,2
- w tym kobiety	32 751	27 965	-4 786	-14,6
z prawem do zasiłku	5 314	4 550	-764	-14,4
- w tym kobiety	2 434	2 123	-311	-12,8

Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych stanowili w 2007 roku 24,3% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę (w roku poprzednim – 21,9%). W omawianym okresie pracę podjęło 22.788 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych. Było to o 5,8% więcej niż w roku poprzednim.

Prace interwencyjne podjęło 1.448 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, co stanowiło 35,0% wszystkich bezrobotnych aktywizowanych w tej formie (w roku poprzednim było to odpowiednio: 1.103 osoby i 22,6%).

Roboty publiczne podjęło 3.328 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, co stanowiło 43,4% wszystkich bezrobotnych aktywizowanych w tej formie (w roku poprzednim było to odpowiednio: 2.216 osób i 36,6%).

Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych stanowili w 2007 roku 17,1% ogółu bezrobotnych podejmujących szkolenia (w roku poprzednim – 17,2%). W omawianym okresie szkolenia podjęło 1.939 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych. Było to o 12,7% więcej niż w roku poprzednim.

Staże rozpoczęło 4.619 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, co stanowiło 39,5% wszystkich bezrobotnych aktywizowanych w tej formie (w roku poprzednim odpowiednio: 3.435 osób i 30,2%).

W 2007 roku przygotowanie zawodowe w miejscu pracy podjęło 2.090 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych. Stanowili oni 40,3% wszystkich bezrobotnych aktywizowanych w tej formie. W roku poprzednim było to odpowiednio: 1.947 osób i 34,0%.

Prace społecznie użyteczne rozpoczęło w 2007 roku 3.687 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, co stanowiło 50,5% wszystkich bezrobotnych aktywizowanych w tej formie. W roku poprzednim było to odpowiednio: 4.016 osób i 46,7%.

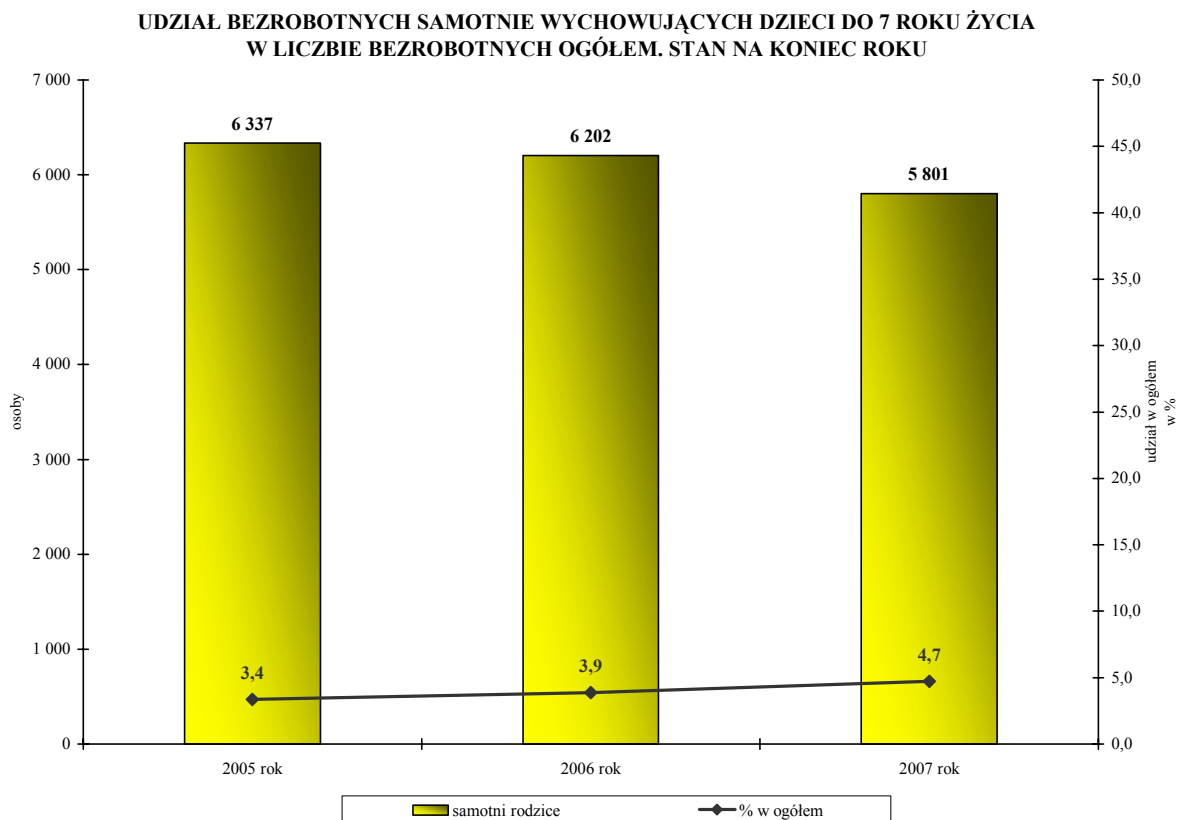
Największą efektywność zatrudnieniową (czyli stosunek liczby osób, które podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu uczestnictwa w wybranej formie aktywizacji do liczby osób, które ukończyły daną formę aktywizacji) uzyskano wśród osób uczestniczących w pracach interwencyjnych (70,2%; dla ogółu bezrobotnych

wskaźnik ten wyniósł 73,4%), najmniejszą zaś wśród osób, które uczestniczyły w pracach społecznie użytecznych (27,5%; dla ogółu bezrobotnych – 28,0%).

3.5. BEZROBOTNI SAMOTNIE WYCHOWUJĄCY CO NAJMNIJ JEDNO DZIECKO DO 7 ROKU ŻYCIA

Zgodnie z obowiązującymi przepisami bezrobotny samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia, to bezrobotny samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Według stanu na 31 grudnia 2007 roku w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 5.801 bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia. Stanowili oni 4,7% ogółu bezrobotnych w województwie (o 0,3 pkt. proc. więcej niż w końcu roku poprzedniego). W poszczególnych powiatach udział ten wyniósł od 1,5% w powiecie radziejowskim do 7,8% w Bydgoszczy i Grudziądzu.

W porównaniu z końcem 2006 roku populacja bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia zmniejszyła się o 401 osób, czyli 6,5% (przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych o 23,0%). Spadek liczby tej kategorii bezrobotnych wystąpił w 19 powiatach (od 1,5% w powiecie bydgoskim do 29,3% w powiecie chełmińskim). W czterech powiatach odnotowano wzrost: w powiecie Grudziądzkim o 1,7%, rypińskim – o 10,9%, sępoleńskim – 13,8% i w Bydgoszczy o 18,9%.

**Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia
według powiatów. Stan na koniec roku.**

Powiat	bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko			
	2006 rok	2007 rok	zmiana	
	osoby			w %
Województwo razem	6 202	5 801	-401	-6,5
Bydgoszcz – powiat grodzki	679	807	128	18,9
Bydgoszcz –powiat ziemski	261	257	-4	-1,5
Grudziądz – powiat grodzki	619	565	-54	-8,7
Grudziądz – powiat ziemski	172	175	3	1,7
Toruń – powiat grodzki	459	378	-81	-17,6
Toruń – powiat ziemski	300	231	-69	-23,0
Włocławek – powiat grodzki	505	477	-28	-5,5
Włocławek – powiat ziemski	204	193	-11	-5,4
Aleksandrów Kujawski	214	188	-26	-12,1
Brodnica	169	162	-7	-4,1
Chełmno	188	133	-55	-29,3
Golub – Dobrzyń	113	93	-20	-17,7
Inowrocław	598	562	-36	-6,0
Lipno	242	205	-37	-15,3
Mogilno	133	122	-11	-8,3
Nakło nad Notecią	306	275	-31	-10,1
Radziejów	54	52	-2	-3,7
Rypin	92	102	10	10,9
Sępólno Krajeńskie	116	132	16	13,8
Świecie	293	249	-44	-15,0
Tuchola	147	138	-9	-6,1
Wąbrzeźno	129	124	-5	-3,9
Żnin	209	181	-28	-13,4

Struktura demograficzno – społeczna populacji bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia nie uległa w ciągu roku istotnym zmianom.

**Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych samotnie wychowujących
co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia. Stan na 31 grudnia 2007 r.**

Wyszczególnienie	razem	%	kobiety	% w razem
Ogółem	5 801	100,0	5 472	94,3
czas pozostawiania bez pracy				
do 1 miesiąca	482	8,3	420	87,1
1 - 3 miesiące	841	14,5	746	88,7
3 - 6 miesięcy	813	14,0	745	91,6
6 - 12 miesięcy	955	16,5	910	95,3
12 - 24 miesiace	1 041	17,9	1 010	97,0
powyżej 24 miesięcy	1 669	28,8	1 641	98,3
wiek				
18 - 24 lata	1 884	32,5	1 823	96,8
25 - 34 lata	2 949	50,8	2 778	94,2
35 - 44 lata	817	14,1	757	92,7
45 - 54 lata	136	2,3	107	78,7
55 - 59 lat	13	0,2	7	53,8
60 - 64 lata	2	0,03	x	x
wykształcenie				
wyższe	180	3,1	176	97,8
policealne i średnie zawodowe	910	15,7	881	96,8
średnie ogólnokształcące	457	7,9	447	97,8
zasadnicze zawodowe	1 779	30,7	1 663	93,5
gimnazjalne i poniżej	2 475	42,7	2 305	93,1
staż pracy				
do 1 roku	1 149	19,8	1 095	95,3
1 - 5 lat	1 718	29,6	1 585	92,3
5 - 10 lat	751	12,9	677	90,1
10 - 20	344	5,9	315	91,6
20 - 30	81	1,4	71	87,7
30 lat i więcej	1	0,02	1	100,0
bez stażu	1 757	30,3	1 728	98,3

Większość tej grupy to kobiety (94,3%, wobec 94,4% przed rokiem), a prawo do zasiłku posiadało 10,1% tej populacji (o 0,5 pkt. proc. mniej niż w końcu 2006 roku). Są to najczęściej osoby młode (50,8% mieści się w przedziale 25 – 34 lata, a kolejne 32,5% – w przedziale 18 – 25 lata). Pod względem stażu pracy dominowały w tej grupie osoby, które dotychczas nie pracowały (30,3%), bądź pracowały nie

dłużej niż 5 lat (49,4%). Najliczniejsze grupy pod względem poziomu wykształcenia stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (42,7%) oraz zasadniczym zawodowym (30,7%). Osoby pozostające w rejestrach pup dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej rejestracji) stanowiły 46,7% populacji bezrobotnych wychowujących samotnie co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia.

W 2007 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 6.210 bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia. Stanowili oni 3,6% całego napływu do bezrobocia w województwie. W odniesieniu do roku poprzedniego liczba nowozarejestrowanych bezrobotnych z tej grupy wzrosła o 13,0%, a ich udział w napływie ogółem wzrósł o 0,6 pkt. proc.

Zmiany w poziomie bezrobocia wśród osób samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia w latach 2006 - 2007

bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko	2006 rok	2007 rok	zmiana	
	osoby		w %	
zarejestrowani w roku	5 495	6 210	715	13,0
- w tym kobiety	4 857	5 469	612	12,6
osoby, które podjęły pracę w roku	2 126	2 474	348	16,4
- w tym kobiety	1 817	2 165	348	19,2
stan na koniec roku	6 202	5 801	-401	-6,5
- w tym kobiety	5 855	5 472	-383	-6,5
z prawem do zasiłku	656	584	-72	-11,0
- w tym kobiety	588	521	-67	-11,4

Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia stanowili w 2007 roku 2,6% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę (w 2006 roku – 2,2%). W omawianym okresie pracę podjęło 2.474 bezrobotnych z tej grupy. Było to o 16,4% więcej niż w roku poprzednim.

Prace interwencyjne podjęło 116 bezrobotnych samotnie wychowujących dzieci, co stanowiło 2,8% wszystkich bezrobotnych aktywizowanych w tej formie (w roku poprzednim było to odpowiednio: 98 osób i 2,0%).

Roboty publiczne podjęło 191 bezrobotnych samotnie wychowujących dzieci, co stanowiło 2,5% wszystkich bezrobotnych aktywizowanych w tej formie (w roku poprzednim było to odpowiednio: 131 osób i 2,2%).

Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia stanowili w 2007 roku 2,1% ogółu bezrobotnych podejmujących szkolenia (w roku poprzednim – 2,0%). W omawianym okresie szkolenia podjęło 239 bezrobotnych z tej grupy. Było to o 20,7% więcej niż w roku poprzednim.

Staże rozpoczęło 185 bezrobotnych samotnie wychowujących dzieci, co stanowiło 1,6% wszystkich bezrobotnych aktywizowanych w tej formie (w roku poprzednim odpowiednio: 178 osób i 1,6%).

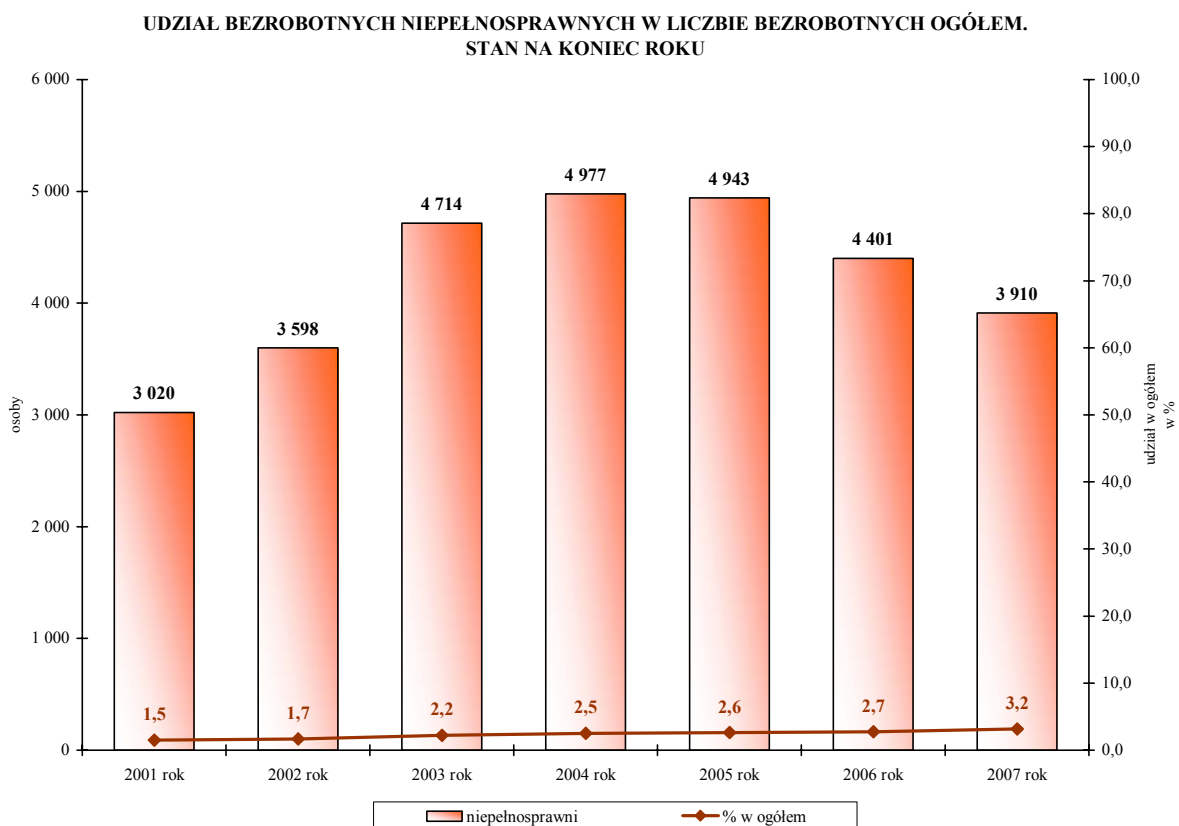
W 2007 roku przygotowanie zawodowe w miejscu pracy podjęło 206 bezrobotnych samotnych rodziców. Stanowili oni 4,0% wszystkich bezrobotnych aktywizowanych w tej formie. W roku poprzednim było to odpowiednio: 208 osób i 3,6%.

Prace społecznie użyteczne rozpoczęło w 2007 roku 357 bezrobotnych samotnie wychowujących dzieci, co stanowiło 4,9% wszystkich bezrobotnych aktywizowanych w tej formie. W roku poprzednim było to odpowiednio: 351 osób i 4,1%.

Największą efektywność zatrudnieniową (czyli stosunek liczby osób, które podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu uczestnictwa w wybranej formie aktywizacji do liczby osób, które ukończyły daną formę aktywizacji) uzyskano wśród osób uczestniczących w pracach interwencyjnych (84,1%; dla ogółu bezrobotnych wskaźnik ten wyniósł 73,4%), najmniejszą zaś wśród osób, które uczestniczyły w pracach społecznie użytecznych (23,5%; dla ogółu bezrobotnych – 28,0%).

3.6. BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI

Według stanu na 31 grudnia 2007 roku w powiatowych urzędach pracy w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 3.910 bezrobotnych niepełnosprawnych. Stanowili oni 3,2% ogółu bezrobotnych w województwie (przed rokiem – 2,7%). W poszczególnych powiatach udział ten wyniósł od 0,7% w powiecie włocławskim do 7,4% w Bydgoszczy. W ostatnich latach obserwuje się spadek liczby bezrobotnych niepełnosprawnych, ale ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem wzrasta.

W odniesieniu do końca 2006 roku w województwie wystąpił spadek liczby bezrobotnych niepełnosprawnych o 11,2% (491 osób). Spadek odnotowano w 15 powiatach: największy – o 32,5% w powiecie brodnickim, najmniejszy zaś – o 3,5% w powiecie rypińskim. W 7 powiatach wystąpił wzrost liczby bezrobotnych niepełnosprawnych (od 3,3% w powiecie chełmińskim do 13,8% w powiecie świeckim), natomiast w powiecie aleksandrowskim liczba ta nie zmieniła się.

Bezrobotni niepełnosprawni według powiatów. Stan na koniec roku

Powiat	bezrobotni niepełnosprawni			
	2006 rok	2007 rok	zmiana	
	osoby			w %
Województwo razem	4 401	3 910	-491	-11,2
Bydgoszcz – powiat grodzki	950	763	-187	-19,7
Bydgoszcz – powiat ziemski	214	204	-10	-4,7
Grudziądz – powiat grodzki	205	212	7	3,4
Grudziądz – powiat ziemski	54	50	-4	-7,4
Toruń – powiat grodzki	490	344	-146	-29,8
Toruń – powiat ziemski	112	106	-6	-5,4
Włocławek – powiat grodzki	236	216	-20	-8,5
Włocławek – powiat ziemski	58	49	-9	-15,5
Aleksandrów Kujawski	119	119	0	0,0
Brodnica	126	85	-41	-32,5
Chełmno	91	94	3	3,3
Golub – Dobrzyń	88	71	-17	-19,3
Inowrocław	435	378	-57	-13,1
Lipno	62	56	-6	-9,7
Mogilno	79	67	-12	-15,2
Nakło nad Notecią	209	224	15	7,2
Radziejów	50	54	4	8,0
Rypin	115	111	-4	-3,5
Sępólno Krajeńskie	101	111	10	9,9
Świecie	159	181	22	13,8
Tuchola	183	162	-21	-11,5
Wąbrzeźno	172	149	-23	-13,4
Żnin	93	104	11	11,8

Większość niepełnosprawnych bezrobotnych to kobiety (53,4%, przed rokiem – 52,7%), a prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało 20,3% tej populacji (przed rokiem – 19,4%).

**Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych niepełnosprawnych.
Stan na 31 grudnia 2007 r.**

Wyszczególnienie	razem	%	kobiety	% w razem
Ogółem	3 910	100,0	2 089	53,4
czas pozostawiania bez pracy				
do 1 miesiąca	421	10,8	200	47,5
1 - 3 miesiące	715	18,3	341	47,7
3 - 6 miesięcy	587	15,0	289	49,2
6 - 12 miesięcy	607	15,5	318	52,4
12 - 24 miesiące	579	14,8	331	57,2
powyżej 24 miesięcy	1 001	25,6	610	60,9
wiek				
18 - 24 lata	424	10,8	214	50,5
25 - 34 lata	710	18,2	387	54,5
35 - 44 lata	645	16,5	355	55,0
45 - 54 lata	1 526	39,0	915	60,0
55 - 59 lat	543	13,9	218	40,1
60 - 64 lata	62	1,6	x	x
wykształcenie				
wyższe	180	4,6	44	24,4
policealne i średnie zawodowe	910	23,3	418	45,9
średnie ogólnokształcące	260	6,6	157	60,4
zasadnicze zawodowe	1 415	36,2	692	48,9
gimnazjalne i poniżej	1 506	38,5	778	51,7
staż pracy				
do 1 roku	506	12,9	279	55,1
1 - 5 lat	605	15,5	312	51,6
5 - 10 lat	547	14,0	308	56,3
10 - 20	820	21,0	504	61,5
20 - 30	808	20,7	377	46,7
30 lat i więcej	165	4,2	33	20,0
bez stażu	459	11,7	276	60,1

Największą grupę pod względem wieku stanowiły osoby znajdujące się w przedziale 45 – 54 lata (39,0%, przed rokiem – 38,8%), natomiast pod względem stażu pracy – osoby pracujące od 10 do 20 lat i od 20 do 30 lat (łącznie – 41,6%, przed

rokiem – 41,2%). Najliczniejsze grupy pod względem wykształcenia stanowiły osoby, które ukończyły zaledwie szkoły gimnazjalne i poniżej (38,5%, wobec 39,3% w końcu 2006 r.) oraz zasadnicze zawodowe (36,2%, przed rokiem – 35,9%). Osoby pozostające w rejestrach pup dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej rejestracji) stanowiły 40,4% populacji bezrobotnych niepełnosprawnych (przed rokiem – 42,8%).

W 2007 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 6.787* niepełnosprawnych bezrobotnych (o 159 osób, czyli 2,4% więcej niż w roku poprzednim). Kobiety, w liczbie 3.222 osoby, stanowiły 47,5% napływu bezrobotnych niepełnosprawnych (w roku poprzednim było to odpowiednio: 3.057 osób i 46,1%).

Wśród napływu bezrobotnych niepełnosprawnych zdecydowaną większość (6.086 osób, czyli 89,7%) stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny. W roku poprzednim takich osób było 5.631 i stanowiły one 85,0% napływu.

Osoby poprzednio pracujące (5.940 osób) stanowiły w 2007 roku 87,5% napływu do ewidencji bezrobotnych niepełnosprawnych (w roku poprzednim odpowiednio: 5.591 osób i 84,4%), natomiast zwolnione z przyczyn zakładu pracy (92 osoby) – 1,4% (w roku 2006 odpowiednio: 67 osób i 1,0%).

Wśród nowych rejestracji bezrobotnych niepełnosprawnych w 2007 roku mieszkańcy wsi (1.991 osób) stanowili 29,3% (w roku poprzednim: 1.868 osób i 28,2%).

W 2007 roku w województwie kujawsko – pomorskim z ewidencji bezrobotnych niepełnosprawnych wyłączono 7.198 osób (o 92 osoby, czyli 1,3% mniej niż w roku poprzednim). Kobiety (3.414 osób) stanowiły 47,4% tej populacji (w roku poprzednim odpowiednio: 3.256 osób i 44,7%), a mieszkańcy wsi (2.031 osób) – 28,2% (w roku poprzednim: 1.915 osób i 26,3%).

Główną przyczyną wyłączeń z ewidencji bezrobotnych niepełnosprawnych – podobnie jak w latach ubiegłych było podjęcie pracy. W 2007 roku pracę podjęło 3.109 osób z tej kategorii bezrobotnych (co stanowiło 3,3% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych w województwie).

Podjęcia pracy stanowiły 43,2% ogółu odpływu z bezrobocia osób niepełnosprawnych (tak samo jak w roku poprzednim). W porównaniu z rokiem 2006 liczba niepełnosprawnych bezrobotnych, którzy podjęli zatrudnienie zmniejszyła się o 1,3% (czyli 41 osób). Spadek dotyczył jedynie zatrudnienia subsydiowanego (o 5,0%), natomiast zatrudnienie niesubsydiowane nieznacznie wzrosło (o 0,1%).

Największy udział podjęć pracy wśród wyłączeń z ewidencji bezrobotnych niepełnosprawnych odnotowano w powiecie radziejowskim (52,7%), najmniejszy – w powiecie brodnickim (27,0%).

* Na podstawie „Sprawozdania MPiPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu w 2007 roku”. W Sprawozdaniu MPiPS-01 wykazano 6.462 osoby, ponieważ nie uwzględnia się w nim osób, które nie posiadały lub nie okazały orzeczenia o niepełnosprawności w momencie rejestracji w PUP.

Zmiany w populacji bezrobotnych niepełnosprawnych w latach 2006 - 2007

Wyszczególnienie		2006 rok	2007 rok	zmiana			
		osoby		%			
Osoby włączone do ewidencji bezrobotnych		6 628	6 787	159	2,4		
w tym	osoby uwzględnione w sprawozdaniu MPiPS-01	5 754	6 462	708	12,3		
	po raz kolejny	5 631	6 086	455	8,1		
	kobiety	3 057	3 222	165	5,4		
	poprzednio pracujący	5 591	5 940	349	6,2		
	zwolnieni z zakładu pracy chronionej	136	96	-40	-29,4		
	zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	67	92	25	37,3		
	zamieszkali na wsi	1 868	1 991	123	6,6		
	posiadający gospodarstwo rolne	14	24	10	71,4		
	z wykształceniem co najmniej średnim	2 146	2 082	-64	-3,0		
	po szkoleniu	358	343	-15	-4,2		
	zarejestrowani w okresie do 12 m-cy po ukończeniu szkoły	422	395	-27	-6,4		
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych		7 290	7 198	-92	-1,3		
w tym	kobiety	3 256	3 414	158	4,9		
	zamieszkali na wsi	1 915	2 031	116	6,1		
z tego z powodu:	podjęcia pracy	3 150	3 109	-41	-1,3		
	z tego	praca subsydiowana	879	835	-44	-5,0	
		w tym	na miejscach pracy refundowanych ze środków PFRON	121	103	-18	-14,9
			w tym w zakładach pracy chronionej	57	28	-29	-50,9
			w zakładach pracy chronionej - pozostałe	358	246	-112	-31,3
			podjęcie działalności pozarolniczej lub rolniczej (pożyczka/dotacja)	40	28	-12	-30,0
	praca niesubsydiowana	2 271	2 274	3	0,1		
	w tym	praca sezonowa	225	190	-35	-15,6	
		podjęcie działalności pozarolniczej lub rolniczej	35	20	-15	-42,9	
	rozpoczęcie szkolenia	238	267	29	12,2		
	rozpoczęcie stażu	147	161	14	9,5		
	rezygnacja	1 496	1 430	-66	-4,4		
	utrata statusu osoby niepełnosprawnej	946	803	-143	-15,1		
inne	1 313	1 428	115	8,8			

Pracę subsydiowaną podjęło w 2007 roku 835 bezrobotnych niepełnosprawnych. Stanowiło to 26,9% wszystkich podjęć pracy w tej grupie bezrobotnych. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bezrobotnych niepełnosprawnych podejmujących zatrudnienie subsydiowane zmniejszyła się o 44 osoby. Największy udział zatrudnienia subsydiowanego w podjęciach pracy ogółem odnotowano w powiecie świeckim (54,2%), najmniejszy zaś w Toruniu (5,5%).

Na miejscach pracy refundowanych ze środków PFRON zatrudnienie podjęły 103 osoby (o 14,9% mniej niż w roku poprzednim). W tej grupie były 44 kobiety i 20 mieszkańców wsi (w roku poprzednim odpowiednio: 47 kobiet i 22 mieszkańców wsi).

W 2007 roku w zakładach pracy chronionej zatrudnienie znalazło 274 bezrobotnych niepełnosprawnych (o 34,0% mniej niż w roku poprzednim). Wśród tych osób było 155 kobiet i 30 mieszkańców wsi. (w roku poprzednim odpowiednio: 221 kobiet i 38 mieszkańców wsi).

W 2007 roku 28 bezrobotnych niepełnosprawnych podjęło działalność pozarolniczą lub rolniczą dzięki dotacjom lub pożyczkom (o 30,0% mniej niż w roku 2006). W grupie tej było 6 kobiet i 2 mieszkańców wsi (w roku poprzednim: 22 kobiety i 11 mieszkańców wsi).

Powiatowe urzędy pracy pozyskały w 2007 roku dla osób niepełnosprawnych 2.393 oferty pracy (o 27,4% więcej niż w roku poprzednim). Było to 3,0% wszystkich ofert pracy zgłoszonych w województwie (w roku poprzednim – 2,6%). Zatrudnienia subsydiowanego dotyczyło 25,9% z tych ofert (w roku poprzednim – 34,0%).

Oferty pracy dla niepełnosprawnych

Wyszczególnienie	2006 rok	2007 rok	zmiana	
	oferty		w %	
Zgłoszone w roku	1 879	2 393	514	27,4
- w tym pracy subsydiowanej	639	620	-19	-3,0
- w tym z sektora publicznego	139	142	3	2,2
Aktualne na koniec roku	67	86	19	28,4
- w tym niewykorzystane dłużej niż 1 miesiąc	18	29	11	61,1

Z powodu rozpoczęcia szkolenia z ewidencji niepełnosprawnych bezrobotnych wyłączono w 2007 roku 267 osób, w tym 142 kobiety i 76 mieszkańców wsi. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bezrobotnych niepełnosprawnych aktywizowanych w tej formie wzrosła o 12,2% (wtedy było to ogółem 238 osób, w tym 97 kobiet i 56 mieszkańców wsi).

Z powodu rozpoczęcia stażu z ewidencji niepełnosprawnych bezrobotnych wyłączono w 2007 roku 161 osób, w tym 91 kobiet i 57 mieszkańców wsi.

W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bezrobotnych niepełnosprawnych aktywizowanych w tej formie zwiększyła się o 9,5% (wtedy było to ogółem 147 osób, w tym 95 kobiet i 63 mieszkańców wsi).

Największą efektywność zatrudnieniową (czyli stosunek liczby osób, które podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu uczestnictwa w wybranej formie aktywizacji do liczby osób, które ukończyły daną formę aktywizacji) uzyskano wśród osób uczestniczących w pracach interwencyjnych (73,9%; dla ogółu bezrobotnych wskaźnik ten wyniósł 73,4%), najmniejszą zaś wśród osób, które uczestniczyły w pracach społecznie użytecznych (20,4%; dla ogółu bezrobotnych – 28,0%).

W 2007 roku bezrobotni niepełnosprawni w liczbie 1.097 osób stanowili 3,2% wszystkich bezrobotnych korzystających z poradnictwa zawodowego w formie porad indywidualnych (w roku poprzednim było to odpowiednio: 921 osób i 2,9%). Z poradnictwa grupowego skorzystało 220 bezrobotnych niepełnosprawnych, którzy stanowili 2,7% wszystkich bezrobotnych korzystających z tej formy wsparcia (w roku poprzednim było to odpowiednio: 524 osoby i 3,7%).

Z usług informacji zawodowej w formie spotkań grupowych skorzystało w 2007 roku 244 bezrobotnych niepełnosprawnych, co stanowiło 3,8% ogółu bezrobotnych wspieranych w tej formie (w roku 2006 było to odpowiednio: 105 osób i 2,2%).

W zajęciach aktywizacyjnych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy w klubach pracy uczestniczyło 57 bezrobotnych niepełnosprawnych, którzy stanowili 2,2% wszystkich bezrobotnych aktywizowanych w tej formie (w roku poprzednim było to odpowiednio: 232 osoby i 3,5%). W szkoleniach w zakresie aktywnego poszukiwania pracy (szkolenia w klubach pracy) uczestniczyło 10 bezrobotnych niepełnosprawnych, co stanowiło 2,9% ogółu bezrobotnych korzystających z tej formy wsparcia (w roku poprzednim odpowiednio: 19 osób i 4,9%).

Poza niepełnosprawnymi bezrobotnym w rejestrach powiatowych urzędów pracy znajdowało się również 1.580 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. W odniesieniu do końca 2006 roku populacja ta zmniejszyła się o 14,1%.

4. PROGRAMY RYNKU PRACY KIEROWANE GŁÓWNIEM DO BEZROBOTNYCH BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Jednym z podstawowych kryteriów ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty w 2007 roku, przyjętych przez Sejmik Województwa Kujawsko – Pomorskiego był udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych. Do tych kategorii bezrobotnych kierowane były również niektóre programy rynku pracy realizowane w województwie kujawsko – pomorskim, finansowane zarówno z Europejskiego Funduszu Społecznego, jak i z dodatkowych środków Funduszu Pracy. Do najważniejszych z nich należały m. in.

